ލ. ގަމު ބޮޑު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދު ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓުމާއި ބެހޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން

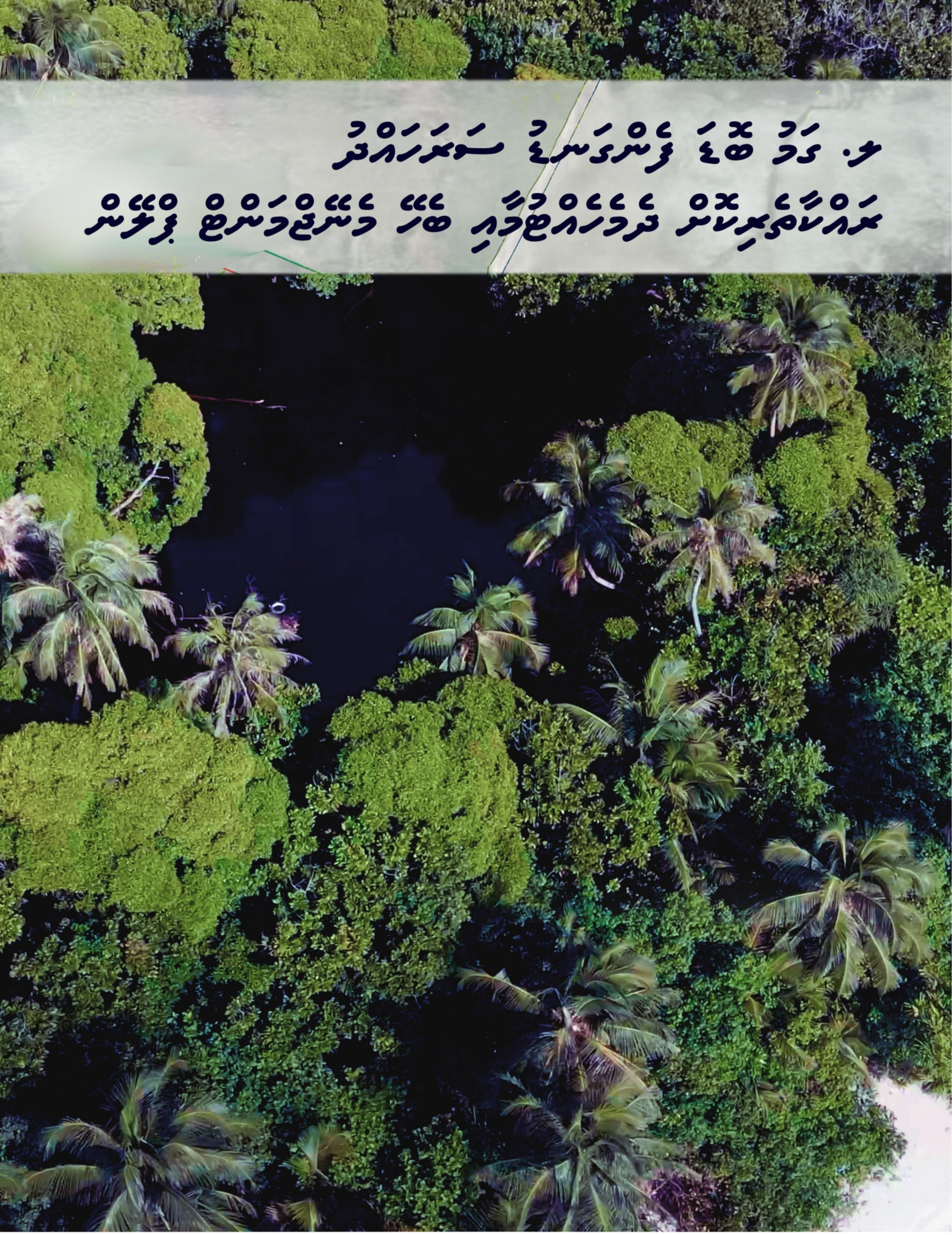

ފަތުރުވެރިކަމާއި ތިމާވެށްޓާބެހޭ ވުޒާރާ

ENDhERI

Water Solutions

gef

UN environment programme

މި މަސައްކަތުގެ ހުރިހާ ޙައްޤުތަކެއް މިލްކުވެރިވެގެން ވަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓަށް. © 2025
ވެލާނާގެ، 5 ވަނަ ފަންގިފިލާ، 20096، އަމީރު އަހުމަދު މަގު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ

ތައްޔާރުކޮށްފައި ވަނީ އެންހާންސިންގ ނޭޝަނަލް ޑިވެލޮޕްމަންޓް ތްރޫ އެންވަޔަރަންމަންޓަލީ ރެޒިލިއަންޓް އައިލެންޑްސް (އެންޑެރި) މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން ވޮޓަރ ސޮލިއުޝަންސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް ހަވާލުކޮށްގެން މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓުން.

ލޭއައުޓް އަދި ކަވަރ ފޮޓޯ: އަމީ ނިޝާދު

ފިހުރިސްތު

ސާރަ ހުލާސާ 4

ތައާރަފު 6

ތަސައްވުރު 7

މެނޭޖްމަންޓް މަގުސަދުތައް 8

ސަރަހައްދުގެ ސިފަތައް 9

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މިހާރު ބޭނުންކުރެވޭ ގޮތް 12

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ފާހަގަކުރެވޭ މުހިންމު ކަންތައްތައް 14

ހުރަސްތަކާއި، ފުރުސަތުތަކާއި އަދި ނުރައްކާތައް ދެނެގަތުން 15

ހުރަސްތައް 15

ނުރައްކާތައް 15

ފުރުސަތުތައް 16

ހިންގުން 17

މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓް (އެމްއޯޓީއީ) ގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 18

އެންވަޔަރަންމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ (އީ.ޕީ.އޭ) ގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 19

ލ. ގަން ކައުންސިލްގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 19

ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމުގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 20

ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީ 21

ކޯޑިނޭޝަން ކޮމިޓީ ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް 22

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދާ ގުޅޭ މައިގަނޑު ގަވާއިދުތަކާއި، ސިޔާސަތުތަކާއި، ސްޓްރެޓެޖީ މިންގަނޑުތަކާއި އަދި އިރުޝާދު 22

ސަރަހައްދުތަކާއި ޒޯންތައް 24

މެނޭޖްމަންޓް ސްޓްރެޓެޖީ/އެކްޝަން ޕްލޭން 26

މަގުސަދު 1: ހިންގުމާއި ގުޅޭ މަގުސަދު 26

މަގުސަދު 2: ތިމާވެށި އަދި ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލާ ގުޅޭ މަގުސަދު 26

މަގުސަދު 3: އިޖުތިމާއީ، ސަގާފީ އަދި އިގްތިސާދީ ކަންކަމާގުޅޭ މަގުސަދު 26

ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމާއި ތަންފީޒުކުރުން 30

މޮނިޓަރކުރުމާއި އިވެލުއޭޓްކުރުން 31

އެޕެންޑިކްސް 33

އެޕެންޑިކްސް 1: ލ. ގަން ބޮޑު ފެންގަނޑުގެ ހިންގުމުގެ އިދާރީ އޮނިގަނޑު 33

އެޕެންޑިކްސް 2: ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމުން ކުރާ މަސައްކަތްތައް 34

އެޕެންޑިކްސް 2: ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި ދައުރުތައް 35
އެޕެންޑިކްސް 3: ޕީ.އޭ މެނޭޖްމެންޓް ޕްލޭން ބޭނުންވާ ތަމްރީން 37
އެޕެންޑިކްސް 4: އަހަރީ ޕްރޮގްރާމް އަދި މަސައްކަތު ޕްލޭން އެކުލަވާލުމުގެ އުސޫލު 39
އެޕެންޑިކްސް 5: އަހަރީ ރިޕޯޓުކުރާ ފޯމު 42
އެޕެންޑިކްސް 6: މަހުން މަހަށް ޑޭޓާ ރިޕޯޓް ކުރާ ފޯމު 43
އެޕެންޑިކްސް 7: ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސަރވޭ ސުވާލު ކަރުދާސް އެކުލަވާލުމުގެ އިރުޝާދު 48
އެޕެންޑިކްސް 8: ޕީ.އޭ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ހަރަކާތްތައް މޮނިޓަރކުރުމުގެ އުސޫލުތައް 50
އެޕެންޑިކްސް 9: ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމާއި ހައްލުކުރުމުގެ ނިޒާމް 52
އެޕެންޑިކްސް 9: ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތިމާވެށި މޮނިޓަރު ކުރާ ފޯމު 54
އެޕެންޑިކްސް 10: ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ހުއްދަ އަދި މަނާކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތައް 57
އެޕެންޑިކްސް 11: ފީ ނެގުމުގެ އުސޫލުތައް 59
އެނެކްސް 13: ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ގަމު ބޭގަ ފަރުގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ތަކެތި ވިއްކުމުގެ އުސޫލުތައް 59
އެޕެންޑިކްސް 14: ގަމު ބޭގަ ފަރުގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ފޮޓޯ އަދި ވީޑިއޯ ނެގުމާއި ބޭނުން އުސޫލުތައް 60
އެޕެންޑިކްސް 15: ގަމު ބޭގަ ފަރުގަނޑު ސަރަހައްދުގައި އާދަޔާއިގެ މަސީން ކުރަމުން އައި ބޭނުންތައް ކުރުމުގެ އުސޫލު 61
އެޕެންޑިކްސް 16: ގަމު ބޭގަ ފަރުގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ދިރާސާ ކުރުމުގެ އުސޫލު 63
އެޕެންޑިކްސް 17: ގަމު ބޭގަ ފަރުގަނޑު ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވުން ދެވޭ އަދަބުތައް 64
އެޕެންޑިކްސް 18: ގަމު ބޭގަ ފަރުގަނޑުގެ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމުގެ 10 އަހަރުގެ ޕްލޭން 65
އެޕެންޑިކްސް 19: ފައިނޭންޝަލް ޕްލޭން 68

ސާރަ ހުލާސާ

ށ. ގަމު ބޭޖު ފުންގަނޑު ސަރަހައްދަކީ ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކުރުމާއި ބެހޭ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން، 23 ޑިސެމްބަރު 2021 ގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ. ޖުމްލަ 15.03 ހެކްޓަރުގެ މި ސަރަހައްދު ހިމާޔަތް ކުރެވިފައިވަނީ "ކެޓަގަރީ 7: ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާ ވިތް ސަސްޓެއިނަބަލް ޔޫސް" ނުވަތަ ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމަށް ހިމާޔަތްކުރާ ސަރަހައްދު ގެ ގޮތުގައެވެ. ށ. ބޭޖު ފުންގަނޑު ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވަނީ، މި ސަރަހައްދުގެ ގުދުރަތީ މުއްސަނދިކަމާއި ތާރީހީ ގޮތުން މިސަރަހައްދުގެ މުހިންމުކަމުގެ މައްޗަށެވެ. މި ފުންގަނޑުން ފެނުން އަދި ގުދުރަތީ ނުވަތަ ޖަހައި ގޮތުން ރައްކާތެރިކުރާ ތަންތަނާބެހޭ ގަވާއިދު (2018/R-78) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތްވާގޮތުގެ މަތިން، މި ސަރަހައްދު ރައްކާތެރިކޮށް ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތުގައި ބެލެހެއްޓުމަށް ހަދަފައިވާ ޕްލޭން އެކެވެ.

ށ. ގަން ބޭޖު ފުންގަނޑު ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން "ދުވަހަކަށް އިކޯސިސްޓަމްގެ ދެމެހެއްޓުމާއި، އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިވުމާއެކު އެކަށީގެން އިޤްތިޞާދީ، ބާއްޖަވެރި އަދި އިޖްތިމާޢީ ފައިދާ އެކުލަވާ ޓޫރިޒަމް ގަން ބޭޖު ފުންގަނޑު ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާ އެކުލަވާ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ބެލެހެއްޓުން" އެވެ. މި ޕްލޭނުގައި ހާސިލުކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ 3 ލަނޑުދަނޑި އެބަ:

- 2025 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މި ސަރަހައްދަށް ހާއްސަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރުމަށް ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަންފެށުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ހުރި ގަސްގަހާގެހި އާބާދީއާއި ދިރޭ ތަކެތީގެ މިންވަރު މަގުބޫލު ވަރަށް ދެމެހެއްޓުން ނުވަތަ އިތުރުކުރުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ބޭރުގައި، އިޤްތިޞާދީ އަދި އިޖްތިމާޢީ މުހިންމުކަން، ރަށުގެ ރައްޔިތުން އަދި މި ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ މީހުން ބަލައިގަންނަ މިންވަރު އިތުރުކުރުން.

ށ. ގަމު ބޭޖު ފުންގަނޑު ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ކުރެވޭނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓާއި، އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ (އީޕީއޭ) އަދި ށ. ގަމު ކައުންސިލާއި ގުޅިގެންނެވެ. އެގޮތުން މި ސަރަހައްދުގެ ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް ގަމު ކައުންސިލުން މިކަމަށް ހާއްސަ ބެލެހެއްޓުމުގެ ނިޒާމެއް ގާއިމުކުރާނެއެވެ.

މި ސަރަހައްދު ރައްކާތެރިކޮށް ބެލެހެއްޓުމުގެ އެންމެ ބޮޑު ގޮންޖެހުމަކީ ޕޮލިސީތަކާއި ގަވާއިދުތަކާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްލޭންގައި ހިމެނިފައިވާކަމެވެ. އެގޮތުން، ބެލެހެއްޓުމުގެ ހުނަރު ގާއިމުކުރުން ނެތުމާއި، މި ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަތުރުވެރިންނާއި ހިދުމަތްދޭ ބަޔަކަށް ބަލައިގަތުމާއި، މި ސަރަހައްދުގައި ގާއިމުކުރެވޭ އިމާރާތްތަކާއި، މިސަރަހައްދަށް އަސަރުކުރާ ބަދަލުތައް ދިރާސާކުރުމާއި އަދި ބެލެހެއްޓުމުގެ ޕްލޭނާ އިވެލުއޭޝަން ބަޖެޓުގެ ހިމެނިފައިވާކަމެވެ.

ތައާރަފު

މި ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްލޭން އަކީ ޓޫރިޒަމް ނުވަތަ ޖަބަލީ ގޮތުން ހިމާޔަތްކުރާ ސަރަހައްދުތަކާ ބެހޭ ގަވާއިދު (2018/R-78) ގެ 12 ވަނަ މާއްދާއާއި އެއްގޮތަށް ތައްޔާރުކުރެވިފައިވާ ރިޕޯޓެކެވެ. ށ. ގަމު ބޭރު ފަޅުގަނޑު ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ދެވަނަ ބައޮސްފިއަރ ރިޒާވް ކަމުގައި ބަލައިގަނެ ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްލޭން ތައްޔާރުކޮށްފައި ވަނީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ މި ސަރަހައްދުގެ ބައޮސްފިއަރ ރިޒާވްގެ ފާސްކުރެވުނު ޤާނޫނު ނަންބަރު 4/93 (ތިމާވެށި ހިމާޔަތްކޮށް ދެމެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު) ގެ ދަށުން، 23 ޖުލައި 2021 ގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެއްގެ ގޮތުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ. ފުރަތަމަ 15.03 ހެކްޓަރުގެ މި ސަރަހައްދު ހިމާޔަތް ކުރެވިފައިވާ "ސްރީގަނދު 7: ޕްރޮޖެކްޓް ރިސޯޓް ވިލާ ސަސްޓެއިނަބަލް ޓޫރިޒަމް" ނަމަކަށް ބަދަލުކުރުމަށް ގޮވާލައި ބޭނުން ކުރެވިފައިވާ ހިމާޔަތްކުރެވޭ ސަރަހައްދު ގެ ގޮތުގައެވެ. މި ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ އިއުލާން ނަންބަރު (IUL)438-ENV/438/2021/371 އިންނެވެ. ށ. ގަމު ބޭރު ފަޅުގަނޑު ސަރަހައްދު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ، މި ސަރަހައްދުގެ ގުދުރަތީ މުއްސަނދިކަމާއި މި ސަރަހައްދުގެ ތަފާތު ދިރުންތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

ށ. ގަމު ބޭރު ފަޅުގަނޑު ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސައްކަތް ކުރެވޭނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓާއި، އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ (އީޕީއޭ) އަދި ށ. ގަމު ކައުންސިލާއި ގުޅިގެންނެވެ. އަދި ގޮތުން މި ސަރަހައްދުގެ ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް ގަމު ކައުންސިލުން މިކަމަށް ހާއްސަ ޑެސްޓިނޭޝަން މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓެއް ގާއިމުކުރާނެއެވެ.

މި ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްލޭން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ މި ސަރަހައްދުތަކުން އާމްދަނީ ހޯދުމަށް ޓޫރިސްޓުންގެ ބޭނުމަށް ގެނައުން، ޓޫރިޒަމް ބައިވެރިޔާ ކަމުގައި ބައިވެރިކުރުމާއި ދިރާސާތަކާއި ބޭރުގެ ފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތްތައް ބާރުއެޅިގެންދާނެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ކައުންސިލާއި މިނިސްޓްރީއާއި ޓޫރިޒަމް ވަސީލަތް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބަލަހައްޓާ ގޮތުގެ ދަށުން ކަނޑައެޅުނު ފިޔަވަޅުތަކާއި، މަސައްކަތަށް ބައިވެރިވުން ހިސާބުން ސަރަހައްދާއި ކޯސްޓަލް ޒޯނުގެ ދިރުން މުހިއްމު ގޮތުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ކަމެއް، އެ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމާ ގުޅޭ މަސައްކަތް ބަލަހައްޓާނެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ޓޫރިސްޓުންނާއި ވިޔަފާރި ކުރާ ފަރާތްތަކުގެ މަޢުލޫމާތު ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްލޭނުގައި ހިމަނާފައިވާ ގޮތަށެވެ. މި ޑެސްޓިނޭޝަން ޓޫރިސްޓުން ގެނައުމުގައި ޓޫރިޒަމް އިންވެސްޓްމަންޓާއި ވިޔަފާރި ފުރުޞަތު ހޯދުމަށްޓަކައި ދާއިރާގެ ބާރު ހޯދުމާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމާއި ގުޅޭ މަސައްކަތް ރާވައި ކަމާއި ހިސާބު ބޭނުންކުރުމަށް ކައުންސިލާ ހަވާލުކުރާ ގޮތް، މިކަމުގައި ބަލަހައްޓާ ތަޖުރިބާއާއި ކުރިއަށް ދާނެ ގޮތް ބަލަހައްޓާނެއެވެ. ބައިވެރިވާ މީހުން އާމްދަނީއާއި ބިމާއި ސަރަހައްދު، ޑެސްޓިނޭޝަން ބަލަހައްޓާ ދެމެހެއްޓެނިވި ޓޫރިޒަމްގެ މަސައްކަތް ހިންގުމަށް ވިސްނައިދީ، ޓޫރިސްޓުން ގެނައުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ޓޫރިޒަމް ބައިވެރިކުރުމަށް ޖަލްސާ ހިންގާނެއެވެ. މި ޕްރޮގްރާމް ގެނެސް ބެލެހެއްޓުމަށް ޓޫރިސްޓުން ޑެސްޓިނޭޝަން ޕްލޭން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ކައުންސިލާއި ދިމާވާ ހާލަތްތަކުގެ މައްޗަށެވެ.

ތަސައްވުރު

ސ. ގަމު ބޭޒް ފެންގަނޑު ސަރަހައްދަކީ އެތަނުގެ ހާއްސަ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކާއި ތާރީހީ އަދި އިޤްތިސާދީ މުހިންމުކަމުގެ ސަބަބުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ. މި ސަރަހައްދުގައި ގިނަ ބާވަތްތަކުގެ ކަނޑޫފާ ހުރިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ގިނަ ބާވަތްތަކުގެ ދޫނި ސްޕީޝީޒް ކައިބޮއި ހަދާ ބިސްއަޅާ ސަރަހައްދެއްކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ސަރަހައްދުގައި އޮންނަ ރަތް ކުލައިގެ ފެންގަނޑަކީ ތަޤާފީ ގޮތުން މުހިންމު، އަދި ގިނަ ފޯކްލޯރ ވާހަކަތަކެއް އެ ތަނާ ގުޅިފައިވާ ފެންގަނޑެކެވެ. މި ސަރަހައްދުން ލިބޭ މުހިންމު ތިމާވެށީގެ ޚިދުމަތްތަކުގެ ސަބަބުން މިއީ ޓޫރިޒަމްގެ އާމްދަނީގެ ގޮތުގައި މުހިންމު ތަނަކަށްވެސް ވެފައިވެއެވެ. އެހެންކަމުން މި ސަރަހައްދުގެ ތިމާވެށި ރަނގަޅަށް ބެލެހެއްޓުމަކީ ވަރަށް މުހިންމު ކަމެކެވެ. މި ކޮމިއުނިޓީގެ ފުރުސަތުތައް ބޭނުންކޮށްގެން ތަރައްޤީކުރުމަށް މަސައްކަތް ލިބޭގޮތަށް މި ސަރަހައްދުގެ ވަސީލަތްތައް ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތުގައި ބޭނުންކުރުމާއި، މި ސަރަހައްދު އެކަށީގެންވާ ގޮތެއްގައި ފޯރުކޮށްދިނުމެވެ.

ސ. ގަން ބޭޒް ފެންގަނޑު ޕްރޮޖެކްޓްގެ ތަސައްވުރަކީ "ދެމެހެއްޓޭ އިކޯސިސްޓަމެއް ދެމެހެއްޓުމަށް، އަދި މުޅި ކޮމިއުނިޓީއަށް އެތަނުގެ އިޤްތިސާދީ، ތަހުޒީބީ އަދި އިޖްތިމާޢީ ފައިދާ އެންމެ ބޮޑަށް ލިބޭނެ ގޮތަށް ގަން ބޭޒް ފެންގަނޑު ޕްރޮޖެކްޓްގެ ހިދުމަތް އެންމެ ފުރިހަމަ ގޮތުގައި ފޯރުކޮށްދިނުން" އެވެ.

ޑެވަލޮޕްމަންޓް މަޤްސަދުތައް

ޑެވަލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނިން ހާސިލްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މަޤްސަދުތައް

ޑެވަލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނިން ހާސިލްކުރުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ 3 މަޤްސަދަކީ:

- 2025 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މި ސަރަހައްދަށް ހާއްސަ ޑެވަލޮޕްމަންޓް ޕްލޭނެއް ގާއިމުކުރެވި ޑެވަލޮޕްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޛުކުރަންފެށުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ހުރި ގަސްގަހާގެހިއާއި އެހެނިހެން ދިރޫ ތަކެތީގެ މިންވަރު މިހާރަށްވުރެ ވަރަށް ދެގުނައަށް ނުވަތަ އިތުރުކުރުން.
- 2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ބޮޑުމިން، އިޤްތިޞާދީ އަދި އިޖްތިމާޢީ މުހިންމުކަން، ކަނޑުގެ ރައްކާތެރިކަން އަދި މި ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ މީހުން ބަލައިގަންނަ މިންވަރު އިތުރުކުރުން.

ސަރަހައްދުގެ ސިފަތައް

ލ. ގަމަ ފުންގަނޑު ސްކުއެއަރކިލޯމީޓަރު އޭރިއާ އަކީ 15.03 ކިލޯމީޓަރު ބޮޑުމިނުގެ ސަރަހައްދެކެވެ. މިގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ 4.91 ކިލޯމީޓަރުގެ އެއްގަމު ސަރަހައްދާއި 10.12 ކިލޯމީޓަރުގެ މޫދުގެ ސަރަހައްދެވެ. މި ސަރަހައްދު ފާހަގަކޮށްފައިވާ ރާއްޖެ ތެރޭގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައެވެ. މި ސްކުއެއަރކިލޯމީޓަރު އޭރިއާ ވަނީ ޕާސަލް ސްކުއެއަރކިލޯމީޓަރު އޭރިއާ ގަވާއިދުގެ ދަށުން ކޯޑަށް 7: ދުވެހިރައްޔިތުން ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރާ ސްކުއެއަރކިލޯމީޓަރު އޭރިއާގެ ގޮތުގައި ކަނޑައެޅިފައެވެ. އަދި މިއީ އައި.ޔޫ.ސީ.އެން ކެޓަގަރީ 6 ގެ އެއްގޮތްވާ ސަރަހައްދެކެވެ. އެއީ ޤުދުރަތީ ވަސީލަތްތައް ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރުމަށް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކެވެ. ފިގަރ 2 ގައި ދައްކާފައިވަނީ ޕާސަލް އޭރިއާގެ ކެޓަގަރީތަކުގެ ސަރަހައްދުތަކެވެ.

ޖިއޮލޮޖީ ސިފަތައް: މި ސަރަހައްދުގެ ހުއްޓަ ސިފައަކީ ކަނޑޫފާ ގަސްތަކާއި ހިމާ އެއްގަމު ސަރަހައްދާއި ފުންގަނޑެވެ. މި ސަރަހައްދަކީ ގަމުގެ މުކުރިމަގު އަތޮޅުގައި ޖިއޮގްރަފިކް ކޯޑިނޭޓް 1.885762، 73.533560 ގައި އޮންނަ ފުންގަނޑެކެވެ. މިއީ މި ސަރަހައްދުގެ ތަރުގެ އިރުމަތީ ފަރާތު ގޮނޑުދޮށުން ގާތްގަނޑަކަށް 20 މީޓަރު ދުރުގައި އޮންނަ ފުންގަނޑެކެވެ. މި ފުންގަނޑުގެ މަތީ ފަރަލައިގައި ހުންނަނީ މީރު ފެންކަން. ނަމަވެސް ފެންވަރުން ދިވަރަކަށް ތަފާތުވާކަމަށް ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. މި ފުންގަނޑުގެ ތަފްސީލީ ބެލިމެރިއާ (ފެންމިން) ބެލިފައެއް ނުވެއެވެ. ނަމަވެސް ރަށުގެ ޖެއްސުމުގެ ސައިންޓިފިކު ކަންތައް އަދި ފީތާ ބޭނުންކުރެވޭ މި ސަރަހައްދުގެ ފެންމިން ބަލާފައިވެއެވެ. އެގޮތުން އެންމެ ފުން ހިސާބުގެ ގޮތުގައި ރެކޯޑުކުރެވިފައިވަނީ 28 މީޓަރެވެ. ފުންގަނޑުގެ އިރުމަތީ ފަރާތުގައިވާ ގޮނޑުދޮށުގައި ފާހަގަކޮށްލެވޭފަދަ ވަކި ހާއްސަ ސިފައެއް ނެތެވެ. އަދި މި ސަރަހައްދުގެ ގޮނޑުދޮށް ވަރަށް ބޮޑަށް ޖެހެން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ސަރަހައްދުގެ ފަޅުގެ ސަރަހައްދަކީ ތިލަ ސަރަހައްދެކެވެ. މިއީ ގޮނޑުދޮށް ފެށިގެން ފަޅާ ހަމައަށް 250 މީޓަރު ދުރަށް އޮންނަ ސަރަހައްދެކެވެ. ފަޅު ސަރަހައްދުގެ ބެލިމެޓްރީ (ފެންމިނުގެ) މައުލޫމާތު ނުލިބެން ނެތްކަމެވެ.

ދިރުންތަކާބެހޭ ސިފަތައް: ގަމަ ފުންގަނޑުގެ އެއްގަމު ސަރަހައްދުގައި ތަނަވަސް ފަތަ ފުރިހަމަ ކަނޑޫފާގެ ޒާތުތަކާއި ގިނަ އަދަދެއްގެ ދޫނި ފިނި ގަސްތަކާއި ރޭވިފަ ހުރެއެވެ. ކަނޑޫފާ ސަރަހައްދުތަކަކީ ފެނު ތަކެތި ކޮށްކަރުދާސް އެއް ކަނޑޫފާގެ އެކި މުހިއްމު ކަމަކާއި ދިރުން ހިފެހެއްޓުމަށް މުހިއްމު ސަރަހައްދުތަކެކެވެ. އަދި މި ސަރަހައްދުގެ ފުންގަނޑުގައި ތިރި ބިމާއި މަސް އުޅެއެވެ. މިގެ އިތުރުން މި ސަރަހައްދަކީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ އަދި މުސްލިމު ކަނޑޫ ދޫނިތަކާއި މުހިންމު ސަރަހައްދުތަކާއި ފާހަގަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިއީ ދަނޑުވެރިކަމުގެ ހައިސިއްޔަތު ބޮޑު ދޫނީގެ ގޮތުގައި ފާހަގަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ.

ސަމާލު ސިފަތައް: ގަމު ގަމަ ފުންގަނޑުގެ ގޮތެއްގެ ތަކެތި ފެނުން ގިނަ ފާހަގަކުރެވޭ ދުނިޔޭގެ ވަކި ޖާގައެއް. މި ފުންގަނޑަކީ ކިހިލާ ފުންގަނޑުގެ ނަމުގައިވެސް މަޝްހޫރު ތަނެކެވެ. ބައެއް ފާހަގަކުރުމުގައި ބޮޑު ގޮތެއް އެއީ ބިލަމަގު ކަނޑޫފާތަކުގައި ކިރިން އުތުރަށް ފެންވަރަށް އަސަރުކޮށް ހިސާބުކުރެވިފައިވެއެވެ. މި ފުންގަނޑުގެ ގޮތެއްގައި އެއް ސިއްރެއް ބާގީ ފުންމިން ނާރާސްގެވެ. އަދި ފުންމިން ބާރުމަށް ބާރާ ވާ ނިވަލެއް އެކަހެން އެއްޗެއް އަރައިގެން ދިޔަކަމެ ކިހިލާ ކިރަކަ ބަލާގައި ވެއެވެ. މިއީ މި ފުންގަނޑަށް ނަރަކަ ފުންގަނޑެއް ދޭ ސަބަބެވެ. މި ފުންގަނޑުގެ ގޮތެއްގައި ދުގު އަޑިން އެކިއެކި ފަރާތް ކިހިލާއިގެ ދެ ބަނޑު ކުރެވޭކަމަށް މި ފުންގަނޑުގެ އަޑިން ލ. އަތޮޅުގައި ވެއެވެ. އަތޮޅު ދަރުބާރުގައިވާ ހެދުނު ކަނޑާއި ގޮތުގައިވާ ކަމަކީ ބައިވަރު ބައިވަރުވެއެވެ. މި ފަރާތްތަކުގައި ބޮޑު ގޮތެއް މި ފުންގަނޑަށް ވަރުބާރު އެއްބަޔަކީ ނުކުންނަނީ ހެދުނު ކަނޑުނެވެ.

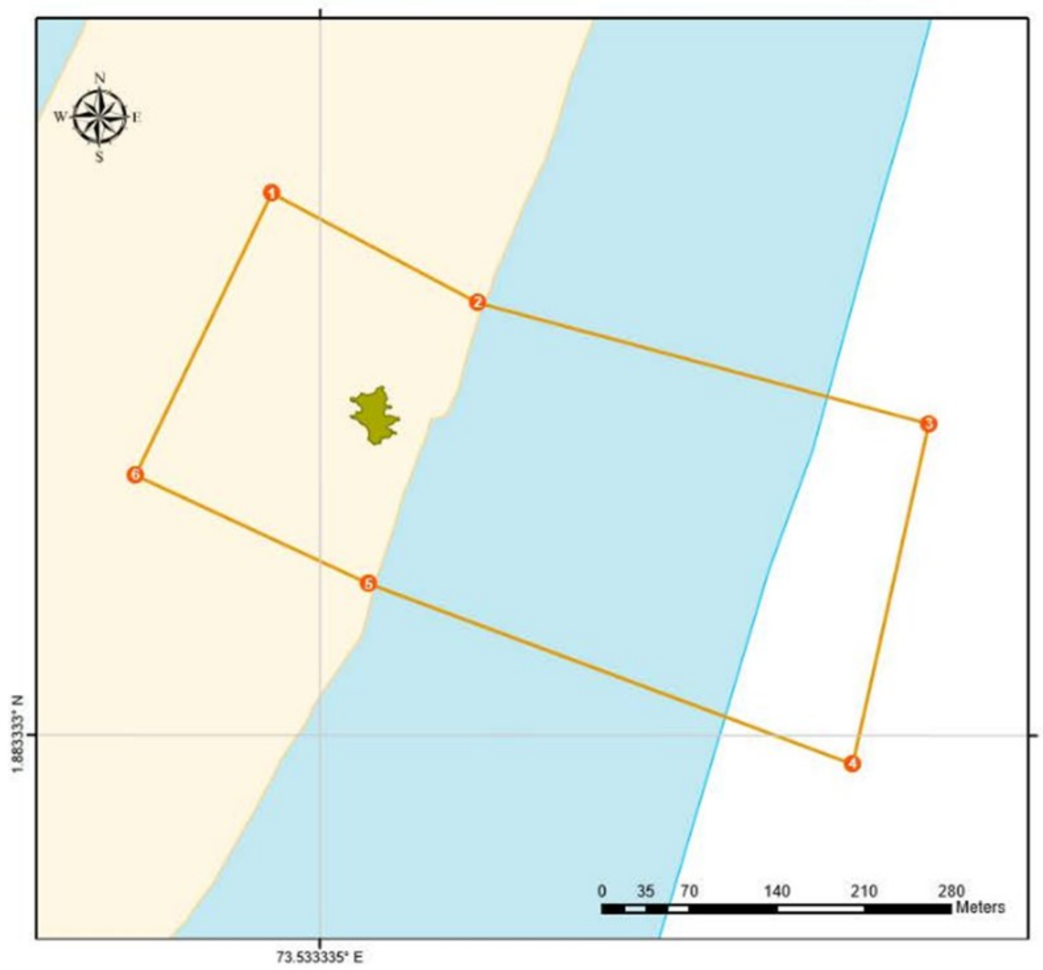

Legend

- ހިމާޔަތް ކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު
- ފެންގަނޑު
- ރަށް
- ފަރު

Label	Latitude	Longitude
1	01 53 14.12633886N	073 31 58.93136256E
2	01 53 11.27885294N	073 32 04.27299864E
3	01 53 08.12229490N	073 32 15.95857524E
4	01 52 59.24929530N	073 32 13.98946272E
5	01 53 03.94401516N	073 32 01.45209372E
6	01 53 06.76921697N	073 31 55.41320352E

Total Area: 15.03 ha
Terrestrial Area: 4.91 ha
Marine Area: 10.12 ha

Prepared date: September 2021

Coordinate System: WGS 1984 UTM Zone 43N
Projection: Transverse Mercator
Datum: WGS 1984

*Maps are indicative and should not be used for navigational urposes.

ކުރެހުން 1: ލ. ބޮޑު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދު

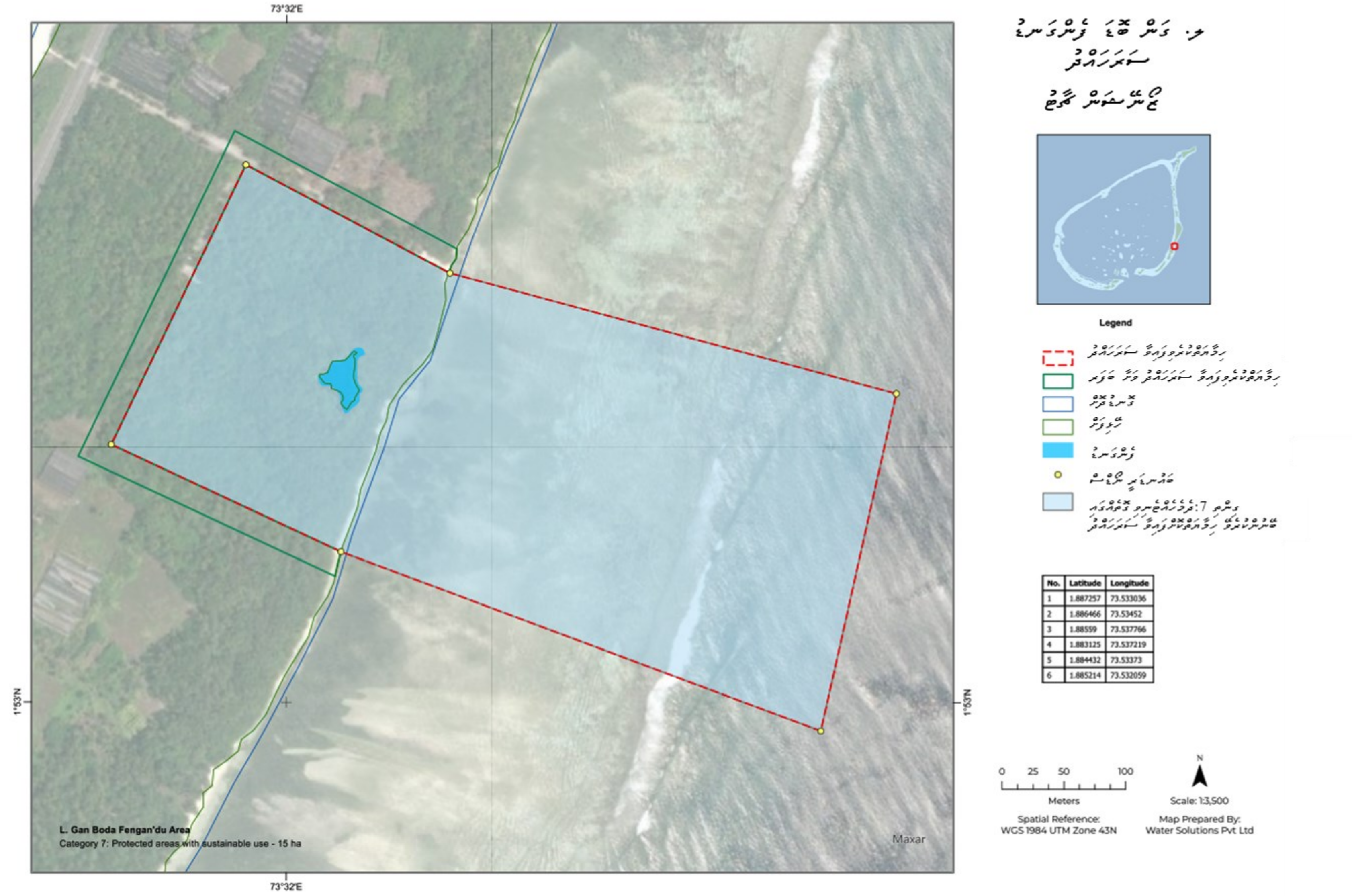

No.	Latitude	Longitude
1	1.887257	73.533036
2	1.886466	73.53452
3	1.88559	73.537766
4	1.883125	73.537219
5	1.884432	73.53373
6	1.885214	73.532059

ފިގަރު 2: ގަން ބޮޑަ ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގެ ބައުންޑަރީ ޗާޓު

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މިހާރު ބޭނުންކުރާ ގޮތް

މިހާރު މި ސަރަހައްދު މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރެވޭނީ މުނިފޫހިފިލުވުމާއި އާންމު އާދަކާދައިގެ ބޭނުންތަކަށެވެ. މިހާރު މި ސަރަހައްދުގެ ވަސީލަތްތައް ބޭނުންކުރާ ގޮތް ތިރީގައި އަދި ޗާޓު 3 ގައި ބަޔާންކޮށްފައި އެވަނީއެވެ.

1. ފަތުރުވެރިންގެ މަސްޖެހުމުގެ ގޮތުގައި: ރާއްޖެ އަދި ރާއްޖޭން ބޭރުގެ ފަތުރުވެރިން މިސަރަހައްދަށް ފެންގަނޑު ބެލުމަށް ޒިޔާރަތްކުރެއެވެ. ބައެއްފަހަރު ޒިޔާރަތްކުރާ މީހުން ފެންގަނޑަށް އެރި އުޅެއެވެ.
2. ޕިކްނިކް ނުވަތަ ދަތުރު ދިއުން: ރަށުގެ މީހުން މިސަރަހައްދަށް ޕިކްނިކް ހެދުމަށް އާދެއެވެ. ޕިކްނިކަށް އަންނަ މީހުން މި ސަރަހައްދުގައި ކައްކަން ރޯކުރާ އަލިފާންގެ އަސަރު މިސަރަހައްދުން ފެނެއެވެ.
3. އާދަކާދައިގެ ބޭނުންތައް: ރަށުގެ މީހުންނަށް މިސަރަހައްދުން ކަނި އަދި ފަން ހޮވުމުގެ ހުއްދަ ދެވިފައިވެއެވެ.
4. ރާޅާއެޅުން: ރަށު ކުއްޖިން ސިފައިން މަދުމަދުން ދުވަސްތަކުގައި، ޖެޓްސްކީ މި ސަރަހައްދާ އިންވެގެން އޮންނަ އިރުމަތީ ފަރު ސަރަހައްދުގައި ރާޅާއަޅައެވެ.

ބޭރު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގެ އުތުރުން ދެކުނަށް ދުރުގައި ބޮޑުތަކުގެ ޖަމާތުގެ ތަރިކަށްބިލި ގަދު ހަރުފަތް ހުރެއެވެ. މިހެން ކުރުވުމުން ހަރުފަތް ސަރަހައްދު ތަރައްޤީކުރުމުންދާ މިރަށުގެ ފަތުރުވެރިކަމުގެ މަސްޖެހުމުގެ ގޮތުގައެވެ. އަދި ހަރުފަތާއި ބޭރު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދު ގުޅުވާލުމަށް ހުރިހާ ކުރިމަގު ޕޮލިސީ ކުރުވާލެވެއެވެ. މިކަން ކުރުވުމުންދާ ރަށު ކުއްޖިންސިފައި ރަށުގެ ތަރިކަ ރައްކާތެރިކުރުމުގެ މަސަލަކަތްކުރާ އަދިއާލީ ޖަމާއަތްތަކާ ގުޅިގެންނެވެ.

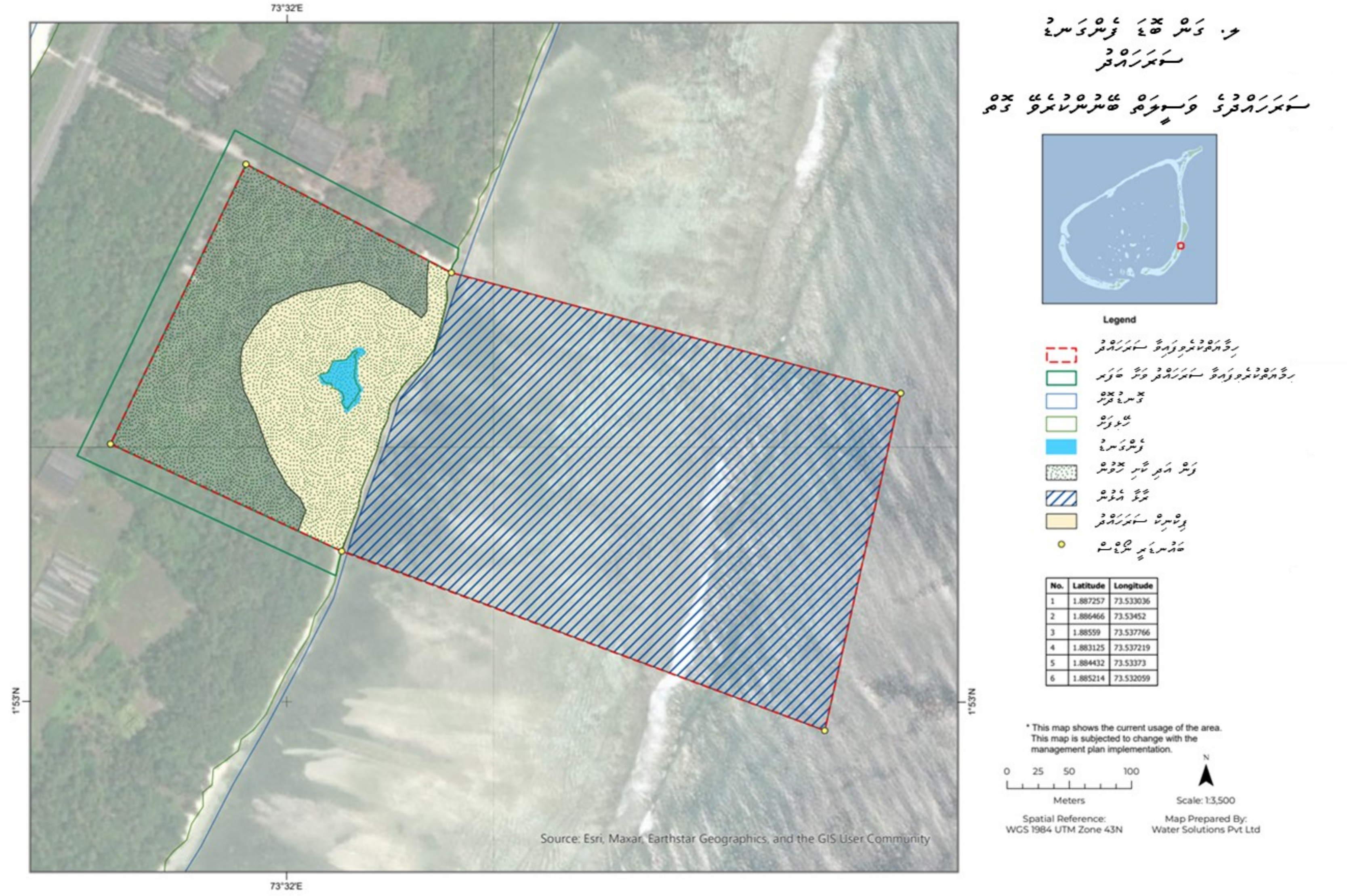

No.	Latitude	Longitude
1	1.887257	73.533036
2	1.886466	73.53452
3	1.88559	73.537766
4	1.883125	73.537219
5	1.884432	73.53373
6	1.885214	73.532059

ކުރެހުން 3: ސަރަހައްދުގެ ވަސީލަތް ބޭނުންކުރާ ގޮތުގެ ޗާޓު

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ފާހަގަކުރެވޭ މުހިންމު ކަންތައްތައް

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ފާހަގަކުރެވޭ މުހިންމު ކަންތައްތަކާއި ގުދުރަތީ އަދި ތާރީޚީ މުހިންމުކަމާ ގުޅިފައިވާ ކަންކަމެވެ. އެގޮތުން ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތައް ތިރީގައި މިވަނީއެވެ.

1. ގަމު ބޮޑު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ކަނޑުދޫގެ މުހިންމު ބާވަތްތަކުގައިވާ ތަނޑު (ކޮށް މެންގްރޫވް) ހުރެއެވެ. އަދި މި ސަރަހައްދަކީ ބޮޑު ކިނބި ވަލެއް އޮންނަ ސަރަހައްދެކެވެ.
2. ދަނޑުވެރިކަން އުޅޭ އަދި ބިސްއަޅާ މުހިންމު ސަރަހައްދެއް ކަމުގައިވުން.
3. ސަރަހައްދާއި ގުޅިގެން ހުރި އެތައް ތާރީޚީ ފުރާނަ ވާހަކަތައް ހުރުން.

ހުރަސްތަކާއި، ފުރުޞަތުތަކާއި އަދި ނަތީޖާތައް ދެނެގަތުން

ހުރަސްތައް

ގަދު ބޭރު ފެންގަނޑު ފެންބޮޑުވުމުގެ މައިގަނޑު ގޮންޖެހުމަކީ އެސަރަހައްދާއި ބެހޭ އަސާސީ މައުލޫމާތު ނެތުމެވެ. ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޭރިއާ ފަށްޓާކުރުވޭ މިންވަރު އެނގޭނެ އެކަށީގެންވާ ގޮތަށް ވަޒަންކުރުމަށްޓަކައި، މި ސަރަހައްދުގައި ހުރި އެކި ބާވަތުގެ ގަސްގަހާގެހިއާއި، މޫސުމީ ދޫނިސޫފާސްޓީގެ އަދަދުތަކާއި އުތަކަތީގެ އާދަތަކާއި ބެހޭ މައުލޫމާތު ބޭނުންވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، އެސަރަހައްދު ދުލެހެއްޓޭނެ ގޮތެއްގައި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި އެސަރަހައްދަށް ޖާގަދޭނެ މިހާރުގެ އަދަދުތައް ބޭނުންވާނެއެވެ. މިފަދަ މައުލޫމާތު އެއްކުރުން ވަށައިގެންވާ ފާރުތަކުގެ އިސްތިޤުރާރީ ހަރަކާތްތަކުގެ ބޮޑުކަމުން ހިމަނަންޖެހޭނެއެވެ.

މިވަގުތު، ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޭރިއާ ބެލެހެއްޓުމަށް ވަކި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނެއް، ވަސީލަތްތަކާއި، ނުވަތަ ތަމްރީން ލިބިފައިވާ މުވައްޒަފުން ނެތެވެ. މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނެއްގައި މެނޭޖްމަންޓް މުވައްޒަފުންނަށް ފާހަގަކުރެވޭ އިތުރުކުރުމާއި ތަމްރީން ދިނުން ހިމަނާފައިވާނެއެވެ. އަދި މެނޭޖްމަންޓް ޓީމަށް ބޭނުންވާ އެހީތެރިކަމާއި ފައިސާގެ ވަސީލަތް ބޭނުންވާނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ދުވެހިއްޖެހުނު ގޮތްތައް މި ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތް ހޯދުމުގެ ފުރުޞަތު އިތުރުކުރަން ޖެހެއެވެ.

ނަތީޖާތައް

ބީޗްގައިވާ ފިހިކަމު 4 ގައި އުވަހި ނަތީޖާތަކުގެ ފުރުޞަތާއި އޭގެ އަސަރުކުރާނެ މިންވަރު ދަށްކުރުމާއި ބެލެހެއްޓުމަށްޓަކައި. މި ސަރަހައްދުގައި ކުރިން މައުލޫމާތު ވަގުތު ބޭނުން ފަރަކުރެވިފައެވެ. އަދި މިއީ ވަގުތު ބޭނުން ނަތީޖާތަކުގެ ގޮތުގައި ފަރަކުރެވިފައިވާ ކަމެކެވެ. ބޮޑުވާ ގޮތުގައި މި ސަރަހައްދުން ފެންނަ މައިގަނޑު ކަންތައް ޕްލޭނެއް ހެދުމަށް ސަރަހައްދަށް މިހާރު އަންނަ ބަދަލު ނުވަތަ އަދާ ކަންޖެ. މި ކަނޑުގެ ބޮޑުކަމުގައި ޕްލާސްޓިކް ފުޅި، ރަބަރު، އަދި ހަނދު ދަގަނޑު ތަކެތި ހިފެހެއެވެ. އަދި މީގެ އިތުރުން ޕްލާނެއް އަންނަ މިހާރު ކަމުގަ ކުރުދަމަ ކަމުގެ އަތުލާނުގެ މިސަރަހައްދުގައި ފުރުޞަތު ހުރުމެވެ. ސަރަހައްދުގެ ބަލަހައްޓާނެ ގޮތުގެ މަޝްވަރާތަކުގައި، ރަނގަޅު ޖަމާޢަތްތަކާއި ބައިވެރިވުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް މި ސަރަހައްދުން ފައިދާ ހުރިހާ ރަސްމީ ކަމްޕެނީތަކާއި ޖަމާޢަތްތަކުގެ ބައިވެރިވުމުގެ ފުރުޞަތު ހަމަޖެހޭނެއެވެ. މިކަން ހެދުމަށް ފައިސާ ދިނުމުގެ ފަރާތްތައް، އެހީތެރިވުމުގެ ކޮމިޓީތަކާއި، ސަރަހައްދުގައި ދިރިއުޅޭ ކުދިން ބޭނުންކުރާ ހިނގާލުމާއި ކުޅިވަރު ކުރުމުގެ ތަކެތި ހުރުމެވެ.

ގަދު ބޭރު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދު އިކޮލޮޖިކަލް ތަރައްޤީކުރެވޭ މި ސަރަހައްދަށް ފަތުރުވެރިން ގެނައުމަކީ ރަނގަޅު އުސޫލެއްގެ އެކަމުގެ ފުރުޞަތެވެ. މި އުސޫލުން، ފެންގަނޑުގެ މަހީގައި ނުވަތަ ކައިރީގައި ކުޅިވަރު ވަރަށް ރަނގަޅު މިގޮތުގެ ޖާގަ ހުރި މަޝްރޫޢުތަކެކެވެ. މީގެ އިތުރުން މިސަރަހައްދު އަކީ ޕްރޮޖެކްޓް އޭރިއާ އިތުރުކުރުމާ ގުޅޭ ވަނަ ހުރިހާ ސާފުކުރުމާއި ހިމާޔަތް ކުރުމާއި މަސައްކަތް ކުރުމެވެ. ފެންގަނޑުގެ ސަރަހައްދު މި ސަރަހައްދު އެއްކުރުމަށް، ކުރިއަށް ސަރަހައްދުގެ ސިފަތައް ފާހަގަކުރުމަށް ވަކި ވަރަށް ފަސޭހަ ތަނެއް، ކަނޑު ވަކިކުރުމަށް ނޫނީ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުގެ ހިއްސާ ބޭނުންކުރާނެއެވެ. މިފަދަ މި ސަރަހައްދުގައި ވަރަށް ހިތްގައިމު ތަންތަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ. މީގެ އިތުރުން ވަރަށް ރަނގަޅު ގޮތެއްގައި މި ސަރަހައްދުގެ ބީޗް ފަރުކަނޑާ ފެހިފައިވާ ފެންގަނޑުގެ ބިޔޮކަމުގެ ތަފާތު ބާވަތްތަކެއް ފެންނަން ހުރެއެވެ. އަދި މިއީ ފަރަށް ސަލާމަތް ކުރިން މި ސަރަހައްދު ބަލަހައްޓަން ބޭނުންވާ ސަރަހައްދުގެ ބައެއް ހެދޭނެ ސަރަޙައްދެވެ.

މި ސަރަހައްދަށް އައިސް އުފެދޭ ނަތީޖާތަކުގެ ބައެއްގެ، މި ޕްރޮޖެކްޓްގެ އޭރިއާގެ އިތުރުގައި ގެންގުޅޭ ފަރާތް ވަރަށް ބޮޑު ދިރާސާކުރަން ފަރުކުރެވިފައެވެ. ތިމާވެށީގެ ރަނގަޅުކަމާއި ވަރަށް ބިނާ ރަނގަޅުކަން ބޮޑުވެގެން ދާނެ، ފަހު މުސްތަޤްބަލުގައި ކުރިއަށް ދެވޭނެ ގޮތް ފެންގަނޑު އުފެދުމުގެ ނަތީޖާތައް މި ސަރަހައްދު ތަރައްޤީ ބޮޑުކުރުމުގައި ވިސްނަންޖެހެއެވެ. މިހެން މިސަރަހައްދު ގެދޮރުގެ މިންވަރު

އެއްވެސް ފަރާތަކުން މޮނިޓަރިންގކުރުން ނުވެއެވެ. ޑޭޓާ ޖަމާކުރުމުގެ ބަހައްޓާ ގޮތުން ޤާއިމުކޮށް އަދި ބަލަހައްޓައި މޮނިޓަރިންގކުރުން ގެންދިއުމަކީ މުހިންމު ކަމެކެވެ.

Likelihood						
Rare	Unlikely	Possible	Likely	Almost certain		Constraints
			- Beach erosion - Sea level rise		Catastrophic	
		- Development of café over pond		- Littering	Major	
			- Outdoor cooking fires		Moderate	
					Minor	
					Insignificant	

Low risk

medium risk

high risk

Very high risk

Figure 1· Threat identification and prioritisation matrix for L· Gan Boda Fengan'du

ފުރުސަތުތައް

ތިމާވެށި ހިމާޔަތްކުރުމާއި ދެމެހެއްޓުމާބެހޭ ޤާނޫނު (4/93) އާއި ޢީއޭ ގަވާއިދު (2018/R-78) ގެ ދަށުން ޢީއޭ ރައްކާތެރިކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދު، ޤަވާޢިދުތަކާ ޤާނޫނަށް ގެނެވުން އިސްލާހުތަކާ އެކު ޢަމަލު އާ ކުރުންސިފައިތަކުގެ އިންތިޒާމުގެ ތެރޭގައި ހިފުން ސަރަޙައްދުތައް އިޤްތިޞާދީ މަސްލަހަތްތަކާއި އާމްދަނީ ހޯދުމަށް ބޭނުންކުރުމުގެ ފުރުސަތު ލިބިގެންދެއެވެ. ށ. ގަމު ބޭރު ފުންގަނޑު ސަރަހައްދަކީ ށ. ގަމު ކަނޑުސިފައިގެ އިންތިޒާމުގެ ތެރޭގައި ހިފުން ސަރަހައްދުކަމަށްވާތީ، މުހިއްމުގެ އެއް ބަޔަކު (އޮތުމުން) އެއްގެ ދަށުން އެ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމުގެ މަސްއޫލިއްޔަތު ށ. ގަމު ކައުންސިލާ ހަވާލުކުރެވިފައިވެއެވެ. މިގޮތުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމަކީ ކައުންސިލަށް އެކަމަށް ފައިދާވާ ގޮތެއްގައި ބެލެހެއްޓުމަށް އެއްބާރުލުން ދޭވާ ފުރުސަތެއްކަން ހެދިގެންދާނެއެވެ.

މި ސަރަހައްދަކީ ދުނިޔެއަށްވެސް ގިނައިން ބޭނުންކުރެވޭގޮތަށް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ. އަދި މިހާރު ދަތުރުވެރިން ފަދަ ރުފިއާ ވަސީލަތުތައް މިންވަރަށް ބަލާއިރު، މި ސަރަހައްދަކީ ދަތުރުވެރިންނާއި ބޭރުފުރިހަމަކުރާ އިކޮސިސްޓަމް އެބަވަރުބަދަލު ވެސް ފުރުސަތު ވަރަށް ބޮޑު ތަނެކެވެ. މާކެޓް އެކްސްޕޯޝަރ ސަރުކާރުން ދައުލަތުގެ ޖިނާއީ ކަމެއް ފުރުސަތުގެ ގޮތުން މި ސަރަހައްދު ޒިޔާރަތްކުރާ ބޭރުން ފަތުރުވެރިން ބޭނުންކުރާނެއެވެ. ސަރުކާރު މި ސަރަހައްދު އިތުރަށް ބެލެހެއްޓުމަކީ އިތުރު ވަސީލަތްތައް ޤާއިމްކުރުމަށް ހުރިހާ ދުރުކަލަށް ކުރިމަށް ކަމުގައި ފާހަގަކުރެވެއެވެ. ވިޔަފާރި ހިންގުމުގެ ސަޕޯޓްގެ ތަރައްޤީކުރުމާއި، ޖަމާޢަތްތައް އިންވެސްޓްކުރުމަށްޓަކައި، އެ ސަރަހައްދުގެ ދިރުމަތަކީ ނަސްލުތަކާއި، ތަރިކައި އަދި އާދަކާދައާ ބެހޭ މައުލޫމާތު ލިބިގެންނުވެ ގުދުރަތުން، މިތަނަކީ ޖާގަތަކުގެ ފުރުސަތުތަކާ ތަޢުލީމާއި ހޭލުންތެރިކަމުގެ ފުރުސަތުތަކާ އިތުރު ކުރިއެރުމެއް ލިބިގެންދާނެއެވެ.

މުޅިގޮތުން ހުރިހާ ސަރަހައްދު (ގަމުގެ ޖަމިއްޔާތައް) އިން ބޭނުން ފުންގަނޑުގެ އަޑުއަޑުގައި ހަރުދަނާ ފަރުވާދިނުމުގެ މަސްޖިދުއްގެ ތަރައްޤީކުރުމަށް ކައުންސިލަށް އެހީތެރިވެދެންދެއެވެ. އަދި އެމީހުންގެ ފުރުސަތުގައި ހުރިހާ ކުރިއެރުމާއި ބޭރު ފުންގަނޑު ގެމުވައިދޭ ބައިސްކުރާ މަތީ ތަރައްޤީކުރުމުން ހިފުނެވެ. މިކަމަކީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މަޤްބޫލުކަން އިތުރުކުރުން ކަމުގެ ގެނެސްދެވޭނެއެވެ.

މިހާރުވެސް ރަށުގެ ރައްޔިތުން، ހާއްސަކޮށް އަންހެނުން އާދަކާދައިގެ މަސް މި ސަރަހައްދުން ކާނެ އަދި ފަން ހެދުމެވެ. ފަން ހެދުމަކީ ފަންގި ވިނުމަކީ. އަދި ކާނި ބޭނުންކުރެވޭ ކުއްޔަކީ. މި އާދަކާދައިގެ ސަބަބުން މި ސަރަހައްދު ސަރުކާރު ބައްލަވަން އެހީތެރިވެދެއެވެ. ފަންގި ވިނުމުގެ މަސައްކަތް ސަގާފީ އުނގެނުމުގެ ބައެއްގެ ގޮތުގައި ހިމާޔަތްކުރުމަށް ހިމެނެއެވެ.

ހިންގުން

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ލ. ގަމު ބޮޑު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމަށް ހަރަކާތްތެރިވެފައިވަނީ މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓް (އެމްއޯޓީއީ)، އެންވަޔަރަމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އެޖެންސީ (އީޕީއޭ) އަދި ލ. ގަމު ކައުންސިލާ އާއި ގުޅިގެންނެވެ. މި ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމުގެ އެކި ޗެލެންޖްތައް މިހިސާބުން އިދާރާގެ މައްސަލަތައް ބަލައިގަނެ ދަސްކޮށްދީފައެވެ. އަދި އިޤްތިޞާދީ ފަދަ އެކި ބަޔަކާ ވާހަކަ ދެއްކުމުގެ ދަށުން ކައުންސިލަށް މި ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތައްޔާރުކުރުމުގެ ބާރު ދޫކޮށްފައެވެ. މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތައްޔާރުކުރުމަށް ކައުންސިލުގެ ޓީމަކަށް ޕާކް މެނޭޖްމަންޓް ޓްރޭނިންގ ކައުންސިލުން ހޯދައިދެއްވާފައެވެ. މީގެ އިތުރުން، ރަށު ފެންވަރުގައި، ރަށު ކައުންސިލާއި ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުން ހިމެނޭ ޕާކް މެނޭޖްމަންޓް ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީއެއް އެކުލަވާލެވިއްޖެއެވެ. މި ކޮމިޓީގެ މައިގަނޑު މަސައްކަތަކީ ވަކި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތައްޔާރުކުރުމުގައި ދިމާވާ އެކިއެކި މައްސަލަތައް ހައްލުކުރުމަށް އެހީތެރިވުން ހިންގުމުގެ ކަންކަން ހިމާޔަތް ދިނުމެވެ. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ހިންގުމުގައި ބައިވެރިވުމަށް ގިނަ ކައުންސިލުން ވަނީ މޮޑެލްގެ ގޮތުގައި ބަޔޯސްފިއަރ ރިޒާވް (އެމް.އެންޑް.ބީ) އާއެކު އެމް.އޭ.ޕީ އެއްގަމު ސަރަހައްދުތަކުގެ ޕްލޭންގެ ގޮތުގައި ތަޢާރަފުކުރުމަށް ގެން ކައުންސިލުން ވަނީ އެމް.އެންޑް.ބީ އާއެކު މަސައްކަތްކުރުމަށް ނިންމާފައެވެ. މި ސަރަހައްދު ހިންގުމަށް ހުރަހެއްވާ ގަވާއިދުތަކާއި އާމްދަނީގެ ޗާޓެއް ޓޭބަލް 1 ގައި ދެވިފައިވާނެއެވެ. ފިޔަވަޅު މެނޭޖްމަންޓް ހިންގުން ކުރަންޖެހޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ތަފުސީލު ޓޭބަލް 2 ގައި ދެވިފައިވާނެއެވެ. އަދި މި ހިންގުމުގެ ޗާޓުގައި ހިމެނޭ އިދާރާތަކުގެ ދައުރާއި ޒިންމާތައް ތިރީގައި މިވަނީއެވެ.

މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަމަންޓް (އެމްއޯޓީއީ) ގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- އެންވަޔަރަމަންޓް މިނިސްޓަރ، ފިޝަރީޒް އަދި ކަނޑު ކައުންސިލާއި ވާ އެއްބަސްވުމާގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މައިގަނޑު އެއް ގޮތުގެ އޮތޯރިޓީ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތައް ޤާނޫނީ ގޮތުގައި އިޢުލާނުކުރުމާއި ގަވާއިދު ބަރޯސާވާ މުޤައްރަރުކުރުން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ފާސްކުރުމަށް ބޭނުންވާ ގޮތް އެންމެހައި ސިޔާސަތުތައް ކަނޑައެޅުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ފާސްކުރުމާއި، މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީ ބަޔަކު ތައްޔާރުކުރާ ގޮތް އެންމެހައި ރިޕޯޓްތައް ކުރިއަށް އަދި މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީ ވަގުތީގޮތުން ހިނގާ ކަންތައްތައް ހުށަހެޅުމުގައި އެހީތެރިވެދިނުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ފާސްކުރުމުގައި ކައުންސިލަށް އެހީތެރިވެދިނުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ހިންގުން ދުވަހުން ދުވަހަށް މޮނިޓަރކޮށް އިވެލުއޭޓްކޮށް ފާސްކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ފައިނޭންސިން ޕޮލިސީ އަދި ފައިނޭންޝަލް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުން މުރާޖަޢާކުރުން
- ހަމަޖެހިފައިވާ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ބަލަހައްޓައިގެން ރިޕޯޓްތައް ފާސްކުރުމާއި ތަންފީޒުކުރުން. މި ރިޕޯޓުތަކުގެ ތަފުސީލު ޓޭބަލް 3 ގައި ހިމެނިފައިވާނެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭންގެ ހަރަކާތްތައް މޮނިޓަރކުރުން (އިވެލުއޭޝަން މޮނިޓަރިންގ)
- މެނޭޖްމަންޓް އިވެލުއޭޝަން ބޯޑުގެ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ގައިޑްލައިން ފޯމެޓާއި އެއްގޮތަށް ދުވަހުގެ ކުރިން 5 އަހަރަކުން މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނަށް ބަދަލުގެނެސް ރިވިއު ކުރުން

އެންވަޔަރަންމަންޓަލް ޕްރޮޓެކްޝަން އޭޖެންސީ (އީ.ޕީ.އޭ) ގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- އެންވަޔަރަންމަންޓް މިނިސްޓްރީއާއި، އީޕީއޭ އަދި ރަށު ކައުންސިލާއެކު ވެވޭ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މައިގަނޑު އެއް ރެގިއުލޭޓަރީ އޮތޯރިޓީ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނާއި ދެމެހެއްޓެނިވި ފައިނޭންސިންގ ޕްލޭން ފާސްކޮށް ތަންފީޒުކުރުމަށް އެހީވުން
- ނޭޝަނަލް ޕީ.ސީ.އޭ މޮނިޓަރިންގ އެންޑް ރިސަރޗް ޕްރޮގްރާމްގެ ދަށުން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މުހިންމު ސިފަތަކާއި ހާލަތު ދިގު މުއްދަތަކަށް މޮނިޓަރކުރުމަށް ރިސަރޗް އެންޑް މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮގްރާމްތައް އުފައްދާލުން
- ގަވާއިދާ ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް ޖޫރިމަނާއާއި އަދަބު ތަންފީޒުކުރުން
- ކަނޑައެޅިފައިވާ މެނޭޖްމަންޓް އެކްޓިވިޓީން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ބަޔޮޑައިވަރސިޓީ މޮނިޓަރކޮށް، މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން މުރާޖަޢާކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވާ ކަންކަން ނުވަތަ ގަވާއިދާ ހިލާފު އަމަލުތަކެއް ރިޕޯޓްކުރުމުގެ ނިޒާމެއް މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް ފާހަގަކޮށްދިނުން
- ޕީ.އޭ ގެ ގަވާއިދުތަކާ ހިލާފުވާކަމަށް ރިޕޯޓުކުރެވޭ ކަންކަން ތަޙުޤީޤުކޮށް، އަދަބު ތަންފީޒުކުރުމަށް އަމަލުކުރާ ފުލުހުންނާ އެކުގައި
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ދިރުންތަކުގެ ސިންދަރުވާތް (ބަޔޮޑައިވަރސިޓީ) އާއި ތަބީޢީ ބާރަށް މޮނިޓަރކުރުމަށް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ސިފަތައް ދެމެހެއްޓުމަށް، އެކަމަށް ބޭނުންވާ ތަފްސީލުތައް
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ދިރާސާކުރުމަށް ހުއްދަ ދިނުމުގެ ސިޔާސަތު ތަޢާރުފުކުރުން، ދިރާސާކުރުމުގެ ހުއްދަ/ޕާމިޓް ދޫކުރުން
- މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީން ހުށަހަޅާ އަހަރީ މޮނިޓަރިންގ ރިޕޯޓް ބަލުން
- މޮނިޓަރިންގ ރިޕޯޓްތައް މުރާޖަޢާކުރުމަށްފަހު ޕީ.އޭ ގެ ގަވާއިދުތަކާއި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނަށް ގެނެވެންޖެހޭ ބަދަލުތައް ހުށަހެޅުން
- މޮނިޓަރިންގ އެންޑް ރިސަރޗް ޕްރޮގްރާމް ދަށުން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ރިޕޯޓްތައް މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް ޝެއަރ ކުރުން
- ކަނޑައެޅިފައިވާ ޕްރޮޓޮކޯލްތަކާއި އެސް.އޯ.ޕީތަކާ އެއްގޮތަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތްތައް މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީއަށް ޝެއަރ ކުރުން
- ކަނޑައެޅިފައިވާ ޕްރޮޓޮކޯލާއި ގައިޑްލައިން ފޮލޯކޮށް ސަރވޭ ފޮނުވަން އެހެނިހެން މުއައްސަސާތަކާ ދެމެދު މަޢުލޫމާތު މަސައްކަތްތައް ޝެއަރކޮށްދިނުން

ށ. ރަށު ކައުންސިލްގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- އެންވަޔަރަންމަންޓް މިނިސްޓްރީއާއި، އީޕީއޭ އަދި ރަށު ކައުންސިލާއެކު ވެވޭ އެއްބަސްވުމެއްގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މައިގަނޑު އެއް ރެގިއުލޭޓަރީ އޮތޯރިޓީ ގޮތުގައި މަސައްކަތްކުރުން
- ކައުންސިލްގެ ދަށުން މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓެއް ގާއިމުކޮށް، މި ޔުނިޓްގެ ދަށުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓް ގާއިމުކުރުމާއި، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ގާއިމުކުރުމާއި، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ އާމްދަނީ ހޯދުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނުގެ އިދާރީ މަސައްކަތް ކުރުމާއި ޚަރަދު ހިންގުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުން ހޯދުމާއި، މި މުވައްޒަފުންނަށް ބޭނުންވާ ތަމްރީނު ދިނުން. ތަމްރީނު ދިނުމަށް ޓޭބަލް 3 ގައި ބަޖެޓްކުރެވިފައިވާނެއެވެ.

- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމުގައި 2 ޖިންސުގެ ހަމަހަމަކަން ކަށަވަރުކުރުން އަދި މިކަމަކަށް ކުރެވޭ މަސައްކަތް މެނޭޖްމަންޓް ރިޕޯޓުގެ ތެރޭގައި ހިމެނުން.
- ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭންގެ މަސައްކަތުގައި ބައިވެރިވުމާއި އެހީތެރިވުން
- ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓަށް ވަކި މާލީ އެކައުންޓެއް ޤާއިމުކޮށް ބެލެހެއްޓުން
- އެޖެންޑާ 4 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާ އެއްގޮތަށް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖްކުރުމަށް އަހަރީ ޕްރޮގްރާމާއި ބަޖެޓް ތައްޔާރުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ބެލެހެއްޓުން
- އެޖެންޑާ 5 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާ އެއްގޮތަށް އަހަރަކު އެއްފަހަރު ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް މޮނިޓަރިންގ ރިޕޯޓް އީ.ޕީ.އޭ އަށް ހުށަހެޅުން
- ޖަމްޢިއްޔާތަކާ އެއްކޮށް މަސައްކަތްތައް ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ދިރާސާކުރުމަށް އެހީވުން

ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީގެ ދައުރާއި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

- ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީން ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމުގެ ޖެނެރަލް އޮވަރސައިޓް ދޭނެއެވެ.
- މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީގެ މައިގަނޑު މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނެނީ i) ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމާއި ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހަރަކާތްތަކަށް މޮނިޓަރކުރުން، ii) ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދާ ބެހޭގޮތުން ހޭލުންތެރިކުރުވުމާއި އަހުލުވެރިކަން ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން އަދި iii) ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ހާލަތާއި މެނޭޖްމަންޓްގެ ޕްރޮގްރެސްގެ ނަތީޖާ މޮނިޓަރކުރުން (އެޖެންޑާ 2).
- ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީގެ މަސައްކަތްތަކަށް ބެލެހެއްޓުމުގެ އިތުރުން، ކޮމިޓީގެ އިދާރީ ދައުރުގެ ތެރޭގައި ޕްރޮގްރާމްތަކަށް ރިވިއުމާއި، ބަޖެޓް ކުރުމާއި މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކަށް ހިމެނެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ:
  - މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީގެ އަހަރީ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ބަޖެޓް އެކުލަވާލުން.
  - އެޖެންޑާ 5 ގައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާ އެއްގޮތަށް އިޖުރާއަތު ހުށަހަޅަންޖެހޭ ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ރިޕޯޓްތައް ތައްޔާރުކުރުން.
  - އެޖެންޑާ 6 ގައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާ އެއްގޮތަށް ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓާ ގުޅޭ މައުލޫމާތު މަހުން މަހަށް އަޕްޑޭޓްކުރުން.
- ޕީއޭ ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީއަށް އިދާރީ އެހީތެރިކަން ފޯރުކޮށްދިނުން، ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތަކަށް އިންތިޒާމުކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ހުއްދަ އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ، އިކޯޓޫރިޒަމް އަދި ޖަމާޢަތްތަކާ ފަރާތްތަކަށް ދެވޭ ހުއްދަތަކަށް ބެލެހެއްޓުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ސާފުކުރަން ބޭއްވުމާ، ކުނި މެނޭޖްކުރުމުގެ ގަވާއިދު (R58/2013) ގާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެމަތިން، މަދުވެގެން މަހަކު އެއްފަހަރު އެ ސަރަހައްދުން ދުވެލި ކުނި ނައްތާލުން
- ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ބޯޓުގެ އަދި ޒިޔާރަތުގެ ސިސްޓަމް ބެލެހެއްޓުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ވަނުމުގެ ހުއްދައާއި، ފީ އަދި ވިޔަފާރި ނެގުމުގެ ހުއްދަ ދޫކުރުމާއި، އަދި ނެގުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ އިތުރު ފީތައް ނެގުން
- ޕީއޭ އަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޢަދަދު ބެލެހެއްޓުމާއި އެފަރާތްތަކުގެ ހަރަކާތްތަކަށް ބަލަހައްޓައި، މޮނިޓަރކޮށް، ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް މޮނިޓަރިންގ ރިޕޯޓުގައި މި މައުލޫމާތު ހިމެނުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭނިންގއަށް މައުލޫމާތު ހޯދުމަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސަރވޭތައް ކުރުން. އެޖެންޑާ 7 ގައިވާ ގައިޑްލައިންތައް ބޭނުންކޮށްގެން ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސާރވޭ ސުވާލު ކަރުދާސް އެކުލަވާލެވިފައިވާނެ.
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކުގެ މޮނިޓަރކޮށް، އެފަދަ ކަންކަން އިޞްލާޙުކުރުން. ޚިލާފުވުމުގެ ހާދިސާތަކާ ގުޅޭ ތަފްޞީލު ރެކޯޑުކުރެވޭނެ ގޮތް ގައިޑްލައިންތަކުގެ އެޖެންޑާ 8 ގައި ދީފައިވާ.

- އެޕްރީލް 9 ގައި ދުވަހައިވާ ޝަރުކާ ހައްލުކުރުމުގެ ސިޓީތާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގައިވިން، ޕީއޭގެ ހިންގުމާއި މެނޭޖްމަންޓާ ގުޅޭ ޝަރުކާތަކާއި މައްސަލަތަކުގެ ބަލައިގަން ހައްލުކުރުން
- އެޕްރީލް 10 ގައި ދުވަހައިވާ ތިމާވެށީގެ މިނިސްޓްރީގެ ފޯކަލް އެއްގޮތަށް ގޮތުގައިވިން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ބަޖެޓާއި ޕްރޮޕޯސަލް އަދި ރިޕޯޓް ބޭސްލައިންގެ މައުލޫމާތު އެއްކުރުން
- ޕީއޭގެ ރިޕޯޓް އެސެސްމަންޓްތައް ހެދުމާއި ބޭސްލައިންއަށް އެއްވެސް ބަދަލެއް އައިސްފައިވާނަމަ އެކަމުގެ މައުލޫމާތު އެއްކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ގުދުރަތީ މާހައުލުގެ ހާލަތާއިބެހޭ މައުލޫމާތު ފޯރުކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖުކުރުމަށް އެހީތެރިވުމަށް ސިޓިޒަން ސައިންސް ހިމެނޭގޮތަށް، މައުލޫމާތު އެއްކުރުމާއި ދިރާސާކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އެއްގަމާއި ކަނޑުގެ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކުރުމާ ނަރަހަށްތަކާއި ސާފުކަން އަސާސީ ޒަރޫރީ ހިމަނާ އިތުރުކުރުން
- ބަޔޮލޮޖިކަލް މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި، ކޮމިއުނިޓީ ބޭސްޑް ޕްރޮގްރާމްތަކާއި އަދި ޓްރޭނިންގ ޕްރޮގްރާމްތަކަށް އެހީތެރިވެދޭ އަދި އަދާކުރުން ތަންފީޒުކުރުން
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް އެހީތެރިވުމަށް، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދާއި ބެހޭގޮތުން ރައްޔިތުން ހޭލުންތެރިކުރުމާއި، މަސްވެރިންނާއި ޓޫރިޒަމް އިންޑަސްޓްރީއާއި ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުމުގައި ވާހަކަދެއްކުން
- ޕީއޭ ޗާޓަރ ކުރުމާއި ހަވާލުވެފައިވާ ފަރާތްތަކުގެ ބޭނުންތެރި ދިރާސާތަކާއި އިތުރު ތަފްސީލު މައުލޫމާތު ފޯރުކޮށްދޭ ރަށްރަށުގެ ފަރާތްތަކާ ހިއްސާކުރުން
- ޕީއޭ ވޮލަންޓިއަރުން ވޮލަންޓިއަރިންގ މިޝަން އެކު ފ. ގަމު ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދާއި ބެހޭ ޕްރޮގްރާމް ބާއްވައިދިނުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ޖާގަ ހޯދުމަށް ފަރާތްތަކާ މަޝްވަރާކުރުމާއި ލ. ސަރަހައްދު ޕްރޮމޯޓްކުރުން

ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީ

ލ. ގަމު ބޭރޭ ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓް ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީއަކީ ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓަށް ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމުގައި ލީޑް ރޯލް ފެންވަރުގެ ކޮމިޓީއެކެވެ.

1. ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީ އެކުލެވިގެންވާނީ އަންނަނިވި ފަރާތްތަކުގެ މެމްބަރުން ހިމެނޭ ގޮތަށެވެ. ބޭނުންވެގެން އިތުރު ކޮންމެ ފަރާތަކުން ހިމަނަންޖެހޭ މެމްބަރުންގެ އަދަދެވެ:
   - ލ. ގަމު ކައުންސިލް
   - މޯލްޑިވްސް ރިސާޗް ސްޓަޑީ (ލަމުއާ)
   - ރަށުގައި ހިންގާ ގެސްޓްހައުސްތަކުގެ މަންދޫބު
   - އާންމު ގޮތުގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރާ ރައްޔިތުންގެ މަންދޫބު
   - އަންހެނުންގެ ޖަމުއިއްޔާއާ/ ގްރޫޕްގެ މަންދޫބު

2. ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކަކީ ތިރީގައިވާ ތަކެތި:
   - ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުގެ އަހަރީ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ބަޖެޓަށް ތާއީދު ފާސްކުރުން
   - ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމުގައި ތާއީދުދިނުން
   - ޕީ.އޭ މެނޭޖްކުރުމާ ގުޅޭ އާދަ މައްސަލަތަކުގައި ވަކިވަކިން ތާއީދުދިނުން

- ޕީ.އާރ ބޭނުންކުރުމާ ގުޅޭ ހިދުމަތްތަކާއި ޕީގެ އޮނިގަނޑާ ގުޅޭގޮތުން ހޯދާދިނުން
- ޕީ.އާރ ގެ ހިންގުމާއި ބެލެހެއްޓުމާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކާއި، ހިޔާލުތަކާއި، މައްސަލަތައް ބަލާ ހައްލުކުރުން

3. ކޮމިޓީއަށް ލަފާދެއްވުމުގެ ހުށަހެޅުމުގެ ފުރުސަތު ކަމާބެހޭ އިދާރާތަކަށް އޮންނާނެއެވެ. އަދި އެހެނިހެން ފަރާތްތަކުގެ މަންދޫބުން ހޮވާ އެކަމަށް ހުރިހާ ފަރާތްތަކުގެ ބައިވެރިކުރާނެއެވެ.
4. ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީގެ ލަފާބަދުންނާއި އެފަރާތްތަކުގެ ގޮތުން ނަންބަރުތައް ޕީ.އާރގެ ވެބްސައިޓުގައި އާންމުކޮށް ފޮނުވާނުން ބަހައްޓާނެއެވެ.
5. ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީގެ ރިޕޯޓު ބަލަހައްޓާނީ ރަށު ކައުންސިލުންނެވެ. އަދި ހުށަހެޅޭ ޝަކުވާތަކާއި މައްސަލަތައް ފަރާތަކުން ބަލައި ހައްލުކުރުމަށް ކޮމިޓީން ބައްދަލުވުންތައް ބާއްވަންވާނެއެވެ.
6. ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތައް އިންތިޒާމުކުރާނީ ރަށު ކައުންސިލުންނެވެ. އަދި ކޮމިޓީގެ އިދާރީ ހިދުމަތްތައް ފޯރުކޮށްދޭނީ ޕީ.އާރ ޕްރޮޖެކްޓް ޔުނިޓުންނެވެ.

ވޮލިއުމް ހިރާޒާތް ސެކިއުރިޓީގެ ދަށުގައި މަސްއޫލިއްޔަތުތައް

(މިނިސްޓްރީ އޮފް ޓޫރިޒަމް އެންޑް އެންވަޔަރަންމަންޓް، އީ.ޕީ.އޭ ޕީ.އައި.ސީ އަދި އެމް.އެން.ޑީ.އެފް ޑޭޓާ މަޝްވަރާކުރުމަށް)

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދާ ގުޅޭ މައިގަނޑު ގަވާއިދުތަކާއި، ސިޔާސަތުތަކާއި، ސްޓޭޓު މިންގަނޑުތަކާއި އަދި އިޖުރާއާތު

ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާސް ގަވާއިދު (2018/R-78) އަކީ މި މަޝްރޫޢުގެ ޕްރޮޖެކްޓުގެ މައިގަނޑު އިޖުރާއީ ގަވާއިދެވެ. ޕީއޭ ގަވާއިދުގެ 9 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އިޢުލާނުކުރާ ވަކި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދައުލަތުގެ މުއައްސަސާއަކަށް ނުވަތަ އެހެން ފަރާތަކަށް މަޝްރޫޢު އޮޕަރޭޓް ހަވާލުކުރެވިދާނެއެވެ.

ގދ. ބޭގެ ފުންގަނޑު ސަރަހައްދަކީ ދެމެހެއްޓެނިވި ގޮތެއްގައި ބޭނުންކުރުމަށް ކަނޑައަޅާ 7 ގެ ގޮތުގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެކެވެ. އެހެންކަމުން، މި ސަރަހައްދުގައި ކުރެވެން ހުއްދަކުރެވިފައިވާ މައިގަނޑު ހަރަކާތްތަކީ މުނިފޫހިފިލުވުމާއި (ރެކްރިއޭޝަނަލް)، އިކޯ-ޓޫރިޒަމް އަދި ޖާގައެއް ސުކޫބާ މިސަރަހައްދުގައި ކުރުވާ ކަންކަމެވެ. މި ޕްރޮޖެކްޓުގެ އެހެން ބައެއް 10 ގައި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ކުރުން މަނާކުރެވިފައިވާ ކަންކަމާއި އަދި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކުގެ ލިސްޓެއް ހިމެނިފައެވެ. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ފެންނާއި ބޭނުންކުރުމުގެ އިޖާޒަތުތައް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ:

1. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ހުޅުވިފައި ހުންނާނީ ކޮންމެ ދުވަހަކު ހެނދުނު 6:00 އިން ހަވީރު 6:00 އަށެވެ.
2. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ތިރީގައިވާ ދެންނެވިފައިވާ ހިދުމަތްތައް ލިބެން ހުންނާނެއެވެ.

- ވިޒިޓަރ/އިންފޮމޭޝަން ސެންޓަރު
- ސޯވެނިއަރ ޝޮޕް
- ކުދި ވިޔަފާރި ގޮޅިތައް (ވެންޑަރ ސްޓޯލްސް)
- ސްޕިއަރ ގަން
- ގައިޑެޑް ޓުއަރ (ޕީއޭ މުވައްޒަފުންނާއެކު) ހިމެނޭ ސަރަހައްދާ އެއްކޮށްލައިގެން
- ބައިސްކަލް ކުއްޔަށް / ބަގީ ދުވުން
- ޕިކްނިކް އޭރިއާ
- ބާބެކިއު ސާމާނު ކުއްޔަށް
- އައުޓްޑޯ ޝަވަރު

- ޢާންމު ފާހަނާތައް
- ކުނި އުކާލަން ކަނޑައެޅިފައިވާ ތަންތަން (ޑަސްބިން)
- ވުޟޫ ނަގާތަންތަން

3. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ހުރިހާ ފަރާތްތަކުން ވިޒިޓަރ ސެންޓަރުން ޓިކެޓް ގަންނަން ޖެހޭނެއެވެ. އެޕެންޑިކްސް 11 ގައި ވަނުމުގެ ފީ އާއި މިތަނަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ލިބެންހުރި އެހެނިހެން ހިދުމަތްތަކުގެ އަގުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

4. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ހުޅުވާ ގަޑިތަކާއި، ވިޔަފާރި ހިދުމަތްތަކާއި، ވަސީލަތްތަކާއި އަދި އެތަނުގައި ވިއްކާ ތަކެތީގެ އަގުތައް އާންމުންނަށް އެނގޭނެގޮތަށް ހުންނަންވާނެއެވެ.

5. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ވިޔަފާރި ޒޯނުތަކުގައި ނުވަތަ މަސްރޫޢުތަކުގައި ވިއްކާ ތަކެތި ވާނުވާނީ ރަޖިސްޓަރީގައި އުޅަނދު އަދި ވިލާގޮތުން ރައްޓެހި ތަކެއްޗަކަށެވެ. މިކަމާ ގުޅޭ އިތުރު އުސޫލުތައް އެޕެންޑިކްސް 12 ގައި ދީފައިވާނެއެވެ.

6. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި އާންމު އިންޖީނު އުޅަނދު ބޭނުންކުރުން މަނާވާނެއެވެ. އެޕެންޑިކްސް 11 ގައިވާ އަގުތަކާ އެއްގޮތަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ބައިސްކަލު ނުވަތަ ބަގީގެ ހިދުމަތް ނެގިދާނެއެވެ.

7. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި އަލިފާން ރޯކުރުން މަނާވާނެއެވެ. ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ފިހެކެއް ކެއުމަށް އަލިއަޅާ ކާނާ ގެންވެދާނެއެވެ. ނުވަތަ ވިއްކާ ތަކެތި ގެންވެދާނެއެވެ. ސާމާނު ކުއްލިއަށް ނުހުރުމުގެ އަގުތައް އެޕެންޑިކްސް 11 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

8. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރެއަށް ކުނިއުކުން މަނާވާނެއެވެ. ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ކުނި އަޅަންވާނީ ވިޒިޓަރ ސެންޓަރު ކައިރިގައި ނުވަތަ ކަނޑައެޅިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކުގައި ބެހެއްޓިފައިވާ ކުނިއަޅާ ޑަސްބިންތަކަށެވެ.

9. ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ފޮޓޯނެގުމާއި ވީޑިއޯ ނެގުން ކުރެވޭނީ ހުއްދަ ހޯދުމުންނެވެ. އެޕެންޑިކްސް 13 ގައި ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާގެ ތެރޭގައި ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ފޮޓޯނެގުމާއި ވީޑިއޯ ނެގުމުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

10. މި ސަރަހައްދު މޫދުގައި ރާގާއެޅުމުގެ ހުއްދަ އޮންނާނެއެވެ. އަދި ޕާކު ސަރަހައްދުން ބޭރުގައި ޙާއްޞަ ކަމެއް ސާފުކުރާ ސަރަހައްދަށް ވަދެވޭނެއެވެ.

11. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ވައްޓިފައިހުންނަ ފަތާއި، ކާއްޓާއި، ހިލަ ދަނޑު ކޮތަރުން ނަގާ ރައްކާކުރުން ހުއްދަކުރެވިފައެވެ. އާންމު ރައްކާކުރުމަށް މިފަދަ ވަސީލަތްތަކަށް ބޭނުންކުރާނެ އުސޫލުތައް އެޕެންޑިކްސް 14 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

12. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ވަލި ނެގުން މަނާވާނެއެވެ.

13. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ދިރާސާކުރުމަށް ހުއްދަދޭ ބޭނުންވާނެއެވެ. އެޕެންޑިކްސް 15 ގައި މިސަރަހައްދުގައި ދިރާސާކުރުމުގެ އުސޫލުތައް ބަޔާންކޮށްފައިވާނެއެވެ.

14. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ރައްކާތެރިކަމަށްޓަކައި އަންނަނިވި ފިޔަވަޅުތައް އެޅިފައިވެއެވެ.

- ފެންގަނޑު ނުވަތަ މޫދު ކައިރިގައި ތަރައްގީ ކުރަން ދަތިވާ ސަރަހައްދުތަކުގައި ތަރައްގީކުރުމަށް ސްޕެޝަލް
- ސަރުވައިވަންސް ކުޅުނާތައް
- އަލިފާން ނިއްވާ ފުޅިތައް

ސަރަހައްދުތަކާއި ޒޯންތައް

މި ބައިގައި ބަޔާންކުރެވިފައިވަނީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ އެކި ހަރަކާތްތައް ޒޯންކުރެވިފައިވާ ގޮތެވެ. މި ޒޯންތައް އެކުލަވާލެވިފައިވަނީ މިހާރު މި ސަރަހައްދު ބޭނުންކުރުމުގެ ގޮތުން (ކުރުކޮށް 3) އަދި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކަށް (އެޕެންޑިކްސް 10) ބަލާށެވެ. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މައިގަނޑު ޒޯންތަކުގައި ބޭނުންކުރުމުގެ 3 ގޮތް ނުވަތަ ސަރަހައްދުތައް ފަރަގުކުރެވިފައިވާ ގޮތް ތިރީގައިވާ ކުރުކޮށްތަކުގައި ދައްކާފައިވާނެއެވެ. މި ތިން ޒޯންގައި ކުރެވޭ ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކުގެ ތަފްސީލު ތާވަލު 1 ގައި ދެވިފައިވާނެއެވެ.

ތާވަލު 1: ވަސީލަތް ބޭނުންކުރާ ގޮތުގެ ޒޯންސް

ބޭނުންކުރާ ގޮތް ނުވަތަ ސަރަހައްދު	ކުރުކޮށް ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކުގެ ތަފްސީލު
ޒަމާނުއްސުރެ އެންމެން ބޭނުންކުރަމުންއައި ސަރަހައްދު - އާއްމު	• އާންމު ބޭނުމަކީ ހިކި ފަނާއި، ކާއްޗާއި، ހިކި ދަރާއި، ކަނަމަދު ހޯދުމަށް. މިކަން ރޭންޖަރސް އަދި ސެކިއުރިޓީ ކެމެރާތައް މެދުވެރިކޮށް މޮނިޓަރ ކުރެވޭނެ • މި ތަކެތި ހޯދޭނީ ހަތިޔާރުތަކާއި އެއްފަހަރު، ކަޓުންސާމާނު ކަނޑައަޅާ ވަކި ދުވަހެއްގައި އަދި ގަޑިއެއްގައި
ތަފްރީހު (ޕިކްނިކް) ދިއުމަށް ބޭނުންކުރާ ސަރަހައްދު	• މި ސަރަހައްދު ބަލާލުމަށާއި، ތަފްރީހުކުރުމަށް، އަދި ދުވަސް އުޅުން ފަދަ ކަންކަން ކުރުމަށް ބޭނުންކުރުން • ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް މި ސަރަހައްދަށް ވަދެވޭނީ ކޮންމެ ދުވަހަކު ހެނދުނު 6 އިން ހަވީރު 6 އަށް • ޕިކްނިކް ހެދުމަށް ނުވަތަ ބާބެކިއު އަށް އަލިފާން ރޯކުރުން މަނާވާނެ
ރާގާއަގާ ސަރަހައްދު	• ރާގާއަގާ ފަރާތްތަކަށް ހުރިހާ ވަގުތެއްގައިވެސް މި ސަރަހައްދުގައި ރާގަން އެވޭނެ • ރާގާއަގާ ސަރަހައްދަށް ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބޭރުން އެންމެ މަގުން ދެވޭނެ

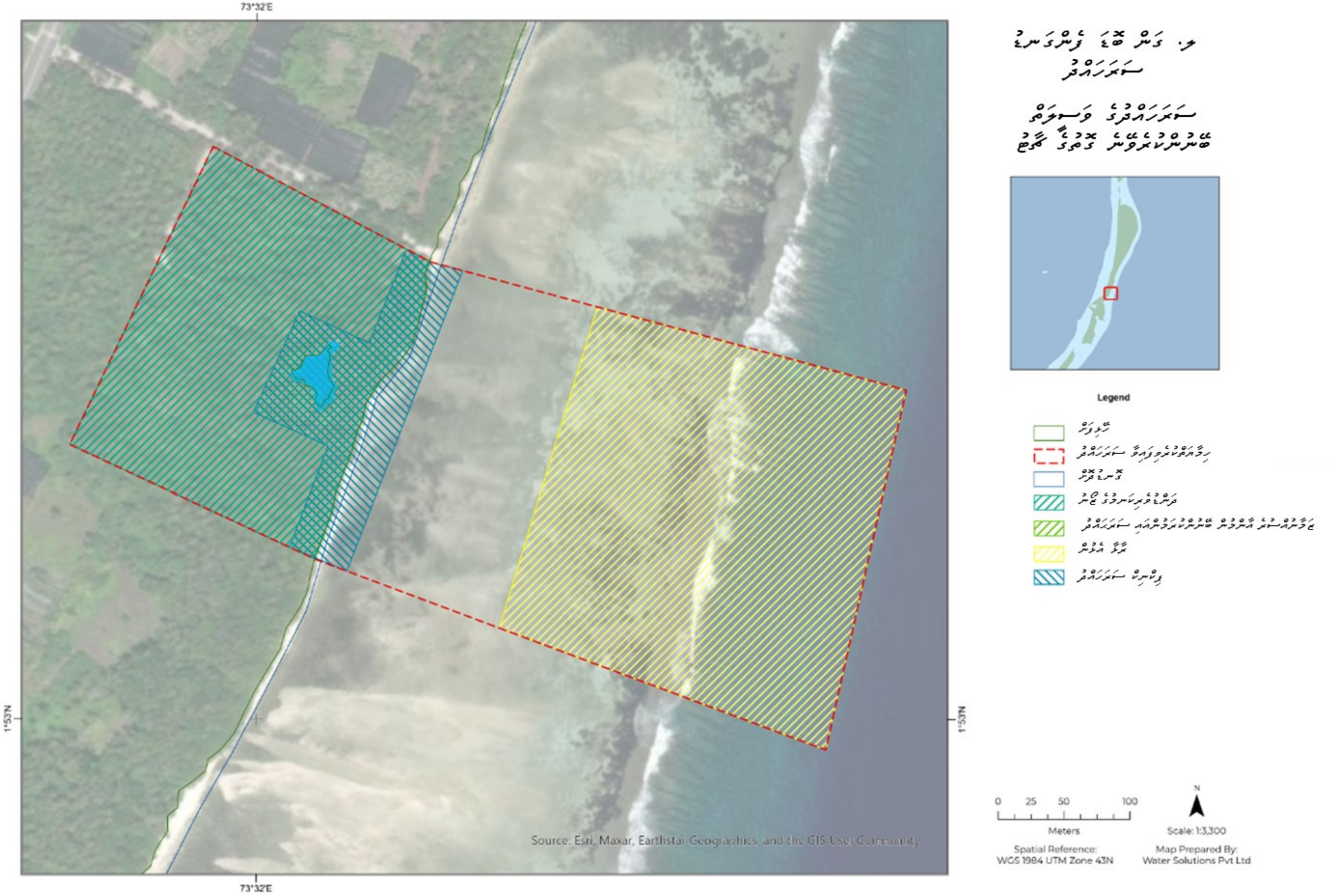

ފިގަރު 5: ސަރަހައްދުގެ ވަސީލަތް ބޭނުންކުރެވޭނެ ގޮތުގެ ޗާޓު

މެނޭޖްމަންޓް ސްޓްރެޓަޖީ/އެކްޝަން ޕްލޭން

މެނޭޖްމަންޓް ސްޓްރެޓަޖީ/އެކްޝަން ޕްލޭންދި ޕްލޭންގެ ސެކްޝަން 4 ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަގުސަދުތައް ހާސިލުކުރުމަށްޓަކައި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭންގެ ދަށުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެ ހަރަކާތްތަކުގެ ޚުލާސާއެއް ތާވަލު 2 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.

މަގުސަދު 1: ހިންގުމާއި ގުޅޭ މަގުސަދު

މި މަޝްރޫޢުގެ ދަށުން ކުރެވޭ މަސައްކަތްތަކުގެ ތެރެއިން އެންމެ ފުރަތަމަ ކުރަން އަމާޒުކުރެވިފައިވާ ކަމަކީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ޓީމް މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީއެއް ޤާއިމުކުރުމެވެ. އަދި އޭގެ އިތުރުން މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ފާސްކުރުމާއި ކައުންސިލަށް މެނޭޖްމަންޓް އޮތޯރިޓީ ހަވާލުކުރުމާއި އަދި މެނޭޖްމަންޓް ޓީމަށް ބޭނުންވާ މުވައްޒަފުން ހޯދުމާއި، އިކުއިޕްމަންޓާއި، އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ޤާއިމުކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ ފައިސާ ހޯދުން ހިމެނެއެވެ. މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަން ފަށައިގެން، ފުރަތަމަ އަހަރު ބޭނުންވާ މެނޭޖްމަންޓް ގެ ޕްރޮޓެކްޓެޑް އޭރިއާ ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިން ޕްރޮސީޖަރސް (އެސްއޯޕީ) އެކުލަވާލެވޭނެއެވެ. މީގެ އިތުރުން، އެކަށީގެންވާ މަސައްކަތް މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެހީއާއި ފަންޑިންގއާއި، ހޯއްދަވާ ބަޖެޓް ފަންޑިންގ ހިމެނިދާނެއެވެ. އަދި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ރިވައިސް ކުރެވޭނެ ގޮތަކާއި ޖާގައިތަކުގެ ޒަރޫރީކަމާ ބެލެހެއްޓުމާއި މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަސައްކަތްތައް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެއެވެ.

މަގުސަދު 2: ތިމާވެށި އަދި ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލާ ގުޅޭ މަގުސަދު

ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ދިރޭތަކެތާއި އަދި އެކޯސިސްޓަމްގެ ސިއްޙަތާ ބެހޭ ތަފްސީލީ މައުލޫމާތަކީ ކޮންމެހެން ބޭނުންވާ މައުލޫމާތެވެ. އެހެންކަމުން، ފުރަތަމަ ހަރަކާތަކަށް އަމާޒުކުރެވޭނީ އެ ސަރަހައްދުގެ މިހާރުގެ ދިރޭތަކެތީގެ ނަސްލުތަކުގެ މިންވަރު ދެނެގަތުމެވެ. މިހާރުގެ މިންވަރު ދެނެގަތުމަށްފަހު ނުވަތަ ރަނގަޅުކުރުމަށްޓަކައި ބޭނުންވާ މައުލޫމާތު އެއްކުރުމަށް ގަވާއިދުން މި ސަރަހައްދު މޮނިޓަރކުރުމަށް ހަމަޖެހޭނެއެވެ. މީގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ ހަރަކާތްތަކުގެ ތެރޭގައި ބައޮސްފިޔަރ މޮނިޓަރިންގ ޕްރޮގްރާމެއް ޤާއިމުކުރުމާއި، މި ކަމަށް ދުވަހުގެ ބޭނުންތަކަށް ތަކެތި ހޯދުން ހިމެނެއެވެ.

މަގުސަދު 3: އިޖުތިމާޢީ، ސަގާފީ އަދި އިގްތިސާދީ ކަންކަމާގުޅޭ މަގުސަދު

ބޭގަ ފުންގަނޑު ސަރަހައްދަކީ ރަށުގެ ރައްޔިތުންނަށް ބޭނުން އަދި އިޖުތިމާޢީ ގޮތުން މުހިއްމު ސަރަހައްދެކެވެ. އަދި މިތަނާ ގުޅުވައިގެން ގިނަ ބޭނުން ފުރޮޅު ވާހަކަތަކެއް ހިފާ އުޅެއެވެ. މިފަދަ ގިނަ ވާހަކަތަކާ ދުރުމަތިން ދެކެވޭ ވާހަކަތަކާއި ރިވާޔަތްތައް، މިވާހަކަތައް ހަރަކާތްތެރިކަން ޖީލުން ޖީލަށް ފޯރުކޮށްދިނުމަށް މުހިންމު ކުރެވޭ. އެއީ ރަށުގެ މުއްސަނދި ތާރީޚް ރަށުގެ ޒުވާނުންނާއި ޖީލުތަކާ ގުޅުވާލަދޭ މުހިންމު އެއްޗެކެވެ. ރަށުގެ ސަގާފަތާ ގުޅިގެން މި ސަރަހައްދުގެ ދިރޭތަކެތީގެ ސަލާމަތާއި ބެލެހެއްޓުމުގެ ރޮނގުން ރައްޔިތުން ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ކުރިއަށް ގެންދެވޭނެއެވެ. އަދި އެއީ ޒިންމާދާރު ގޮތުން އިގްތިސާދީ ފައިދާ ހޯދުމަށް ފުރުޞަތު ދޭނެ ކަމެއް ކަމަށް ވެސް ދެކެވެއެވެ. މިގޮތުން ދަތުރުވެރިންނާއި ފަތުރުވެރިންނަށް ބޭނުންވާ ޚިދުމަތްތަކާއި މަޢުލޫމާތު ޝާއިޢުކުރުމާއި ޒިންމާދާރު މީހުން ހިމެނުމަށް މި ސަރަހައްދު ފުޅާކުރުމަށް ހިމެނެއެވެ.

ތާވަލު 2: ގަން ބޭޒް ފެންގަނޑު ބެލެހެއްޓުމަށް އޮތް ފުރުޞަތުތައް

މުއްދަތު	ހަރަކާތްތައް	އިންޑިކޭޓަރސް
2025 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، މި ސަރަހައްދަށް ހާއްސަ ވެޓްލޭންޑް ޓީމެއް ގާއިމުކުރުމާއި ވެޓްލޭންޑް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރަން ފެށުން.	ފުޅާ ވެޓްލޭންޑް ޕްލޭނާއި ދެމެހެއްޓެނިވި ފައިނޭންސިންގ ޕްލޭނެއް ތައްޔާރުކުރުން	• އީ.ޕީ.އޭ އިން ވެޓްލޭންޑް ޕްލޭން ފާސްކުރުން • އީ.ޕީ.އޭ އިން ދެމެހެއްޓެނިވި ފައިނޭންސިންގ ޕްލޭން ފާސްކުރުން
	ރަށު ކައުންސިލަށް ވެޓްލޭންޑް އޮތޯރިޓީ ހަވާލުކުރުން	• ރަށު ކައުންސިލާއި އީ.ޕީ.އޭ އާ ދެމެދު ހެދޭ އެމް.އޯ.ޔޫ
	ފުޅާ ވެޓްލޭންޑް ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީ އުފެއްދުން	• ގުޅުންހުރި އެޖެންސީތަކުގެ ތަމްސީލުވުންތައް • ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުންތަކުގެ ޔައުމިއްޔާ
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ތަރައްޤީގައި އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ތަރައްޤީކުރުން - ފޭސް 1 (ވިޒިޓަރ ސެންޓަރު، ވިއުއިންގ ޕްލެޓްފޯމްތައް، އަސާސީ ހިދުމަތްތައް)	• އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ޑިޒައިން • މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާއެކު ވެވޭ އެއްބަސްވުން • މަސައްކަތް ނިންމި ކަމުގެ ސެޓްފިކެޓްތައް
	ފުޅާ ވެޓްލޭންޑް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ތަރައްޤީކުރުން - ފޭސް 2 (ރިސަރޗް ސެންޓަރު)	• އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ޑިޒައިން • މަސައްކަތްކުރާ ފަރާތްތަކާއެކު ވެވޭ އެއްބަސްވުން • މަސައްކަތް ނިންމި ކަމުގެ ސެޓްފިކެޓްތައް
	ވެޓްލޭންޑް ޓީމެއް އެކުލަވާލައި މުވައްޒަފުން ނެގުން	• ޓީމް އިދާރާ ނުވަތަ މަސައްކަތްކުރާ ތަން • މުވައްޒަފުންނާއެކު ވެވޭ އެއްބަސްވުންތައް
	ފުޅާ އަދި ސްޓޭންޑަރޑް އޮޕަރޭޓިންގ ޕްރޮސީޖަރތައް (އެސް.އޯ.ޕީ) އެކުލަވާލުން	• ފާސްކުރެވިފައިވާ އެސް.އޯ.ޕީތައް
	މުވައްޒަފުންގެ ޤާބިލުކަން އިތުރުކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތައް ހިންގުން	• ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރި ކަމުގެ ސެޓްފިކެޓްތައް
	ރޭންޖަރސް ޕްރޮގްރާމް ކުރުން	• ޕްރޮގްރާމް ފުރިހަމަކުރި ކަމުގެ ސެޓްފިކެޓްތައް
	ފުޅާ ވެބްސައިޓާއި ސޯޝަލް މީޑިއާ ޕްލެޓްފޯމްތައް ހެދުން	• ވެބްސައިޓް • ފޭސްބުކް، އިންސްޓަގްރާމް އަދި ޓްވިޓަރ އެކައުންޓްތައް އެކްޓިވްކުރުން
	ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ހަރަކާތްތައް މޮނިޓަރކުރުން	• ޒިޔާރަތްކުރި ފަރާތްތަކުގެ ހިސާބުތައް

	މޮނިޓަރކުރުން	• ލިބިފައިވާ އާމްދަނީ • ގަވާއިދާ ހިލާފު އަމަލުތަކުގެ ރިޕޯޓުތައް • މަހުން މަހަށް ހަދާ މޮނިޓަރިންގެ ރިޕޯޓުތައް •
	މެނޭޖްމަންޓް އިންޑިކޭޓަރސް މޮނިޓަރިންގެ ޕްރޮޓޮކޯލްތައް އެކުލަވާލުން	• ފާސްކުރެވިފައިވާ މެނޭޖްމަންޓް އިންޑިކޭޓަރސް މޮނިޓަރިންގެ ޕްރޮޓޮކޯލްތައް
	ކަނޑައެޅިފައިވާ ތާވަލާ އެއްގޮތަށް މެނޭޖްމަންޓް އިންޑިކޭޓަރސް މޮނިޓަރކުރުން	• މޮނިޓަރިންގެ ރިޕޯޓުތައް
	މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން މުރާޖަޢާކުރުން	• ފާސްކުރެވިފައިވާ މުރާޖަޢާކުރެވުން މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން
2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކުގައި ހުރި ގަސްގަހާގެއްސާއި ޖަނަވާރުން ދިރޭ ތަކެތީގެ މިންވަރު މިހާރުހުރި ވަރަށް ދެމެހެއްޓުން ނުވަތަ އިތުރުކުރުން.	މޮނިޓަރިން ޕްލޭނެއް އެކުލަވާލައި ތަންފީޒުކުރުން	• މޮނިޓަރިންގެ ޕްލޭން
	އިކޮލޮޖިކަލް މޮނިޓަރިންގ އަށް ބޭނުންވާ ސާމާނު ހޯދުން	• އިކުއިޕްމަންޓް އިންވެންޓަރީ • ޕްރޮކިއުމަންޓް އިންވޮއިސްތައް
	ކަމާގުޅޭ މުވައްޒަފުންނަށް އިކޮލޮޖިކަލް މޮނިޓަރިންގާއި ބެހޭ ތަމްރީނެއް ހިންގުން	• ތަމްރީން ފުރިހަމަކުރިކަމުގެ ސެޓްފިކެޓްތައް •
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އިކޮލޮޖިކަލް ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓެއް ހެދުން	• އެއްކުރެވިފައިވާ މައުލޫމާތު • ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް
	ކަނޑައެޅިފައިވާ ތާވަލާ އެއްގޮތަށް އިކޮލޮޖިކަލް މޮނިޓަރިންގ ކުރިއަށް ގެންދިއުން	• އެއްކުރެވިފައިވާ މައުލޫމާތު • ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތިމާވެށި އަދި ދިރުމަތާގެ ހާލަތާއިބެހޭ މައުލޫމާތު ފޯރުކުރުން	• ޝާއިޢުކުރެވިފައިވާ ރިޕޯޓުތައް • އާންމުންނާއި ސްޓޭކްހޯލްޑަރުންނަށް ހުށަހަޅާ ޕްރެޒެންޓޭޝަންތައް
2028 ވަނަ އަހަރު ނިމުމުގެ ކުރިން، ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޘަޤާފީ، އިޖްތިމާޢީ އަދި އިގްތިސާދީ ފުރިހަމަކަން، ރަށުގެ ރައްޔިތުން އަދި މި ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ މީހުން ބަލައިގަންނަ މިންވަރު އިތުރުކުރުން.	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މުހިންމުކަން މުޖުތަމަޢުން ދެނެގަނެ މިންވަރު ބެލުން	• ކޭއޭޕީ ސާރވޭ ޑޭޓާ • ކޭއޭޕީ ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް
	މުޖުތަމަޢުގެ ނޮލެޖް، އެޓިޓިއުޑް އަދި ޕްރެކްޓިސް (ކޭއޭޕީ) އެސެސްމަންޓް ގަވާއިދުން ކުރިއަށް ގެންދިއުން	• ކޭއޭޕީ ސާރވޭ ޑޭޓާ • ކޭއޭޕީ ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް ރިޕޯޓް
	މުޖުތަމަޢު ބައިވެރިކުރުމާއި ހޭލުންތެރިކުރުމުގެ ސްޓްރެޓެޖީއެއް އެކުލަވާލުން	• މުޖުތަމަޢު ފޯރަމްތަކުން ބައްދަލުކުރެވުނު ތަފްޞީލާ އަދަދު • މުޖުތަމަޢު ހިއްސާކުރުމަށް ރޭވުނު ހަރަކާތްތަކުގެ އަދަދު • މުޖުތަމަޢު ލިބިގަތް މީހުންގެ އަދަދު • ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސާރވޭ
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު އަދި ގައުމީ ސަގާފީ އަދި ތާރީހީ މުޖުތަމަޢު ތަޢާރަފްކުރާ ފޯރުކުރުން	
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އިގްތިސާދީ،	

	ސަވާރީ، ތިމާވެށީގެ އަދި އިގްތިސާދީ ފައިދާތަކުގެ މައުލޫމާތު [illegible] ޝިރާކަތްތަކާ ފަރާތްތަކަށް ތައްޔާރުކޮށް ފޯރުކުރުން	ފީޑްބެކް އަދި ރިޕޯޓްތައް
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ޝިރާކަތްކުރުމަށް ޝައުގުވެރިކަން އުފެއްދުމަށް ތަން ޕްރޮމޯޓްކުރުން	• ޕްރޮމޯޝަނަލް ކެމްޕެއިންގެ އަދަދު • ސޯޝަލް މީޑިއާގެ ތަފާސްހިސާބު • ޝިރާކަތްކުރި މީހުންގެ އަދަދު

ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ޢަމަލުކުރުމާއި ތަންފީޛުކުރުން

- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުގައި ކުރުން މަނާކުރެވިފައިވާ އަދި ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ޙަރަކާތްތައް އެނެކްސް 10 ގައި ދެވިފައިވާނެއެވެ.
- ޕާކް މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުގައި މި ސަރަޙައްދާއިބެހޭ ގަވާއިދުތައް ފުރިހަމައަށް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ. އަދި މި މައުލޫމާތު ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ދޭ ބްރޯޝަރސް އަދި ޓުއަރގައިޑުން ހިއްސާކުރާނެއެވެ.
- މި މައުލޫމާތު ޕާކް ވެބްސައިޓުގައިވެސް ލިބެން ހުންނަންވާނެއެވެ. އަދި އާންމުންނަށް މައުލޫމާތު ދިނުމަށް ހޯރޑިންބޯޑުތަކުގެ ޒަރީޢާއިން ހިއްސާކުރާނެއެވެ. ސޯޝަލްމީޑިއާ ޕްލެޓްފޯމްތައް ފަދަ ޕޯސްޓަރ ސައިންބޯޑުތަކުން ހޯރޑިންބޯޑުތަކުގެ ޒަރީޢާތަކުގައި ބައިވެރިކުރެވިދާނެއެވެ.
- ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ޙަރަކާތްތަކަށް މޮނިޓަރކުރުން ޕާކް މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުގެ ރޭންޖަރުން ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ. ރޭންޖަރުން ސަރަޙައްދު ކޮންޓްރޯލްކުރުމުގެ އިތުރުން ވީޑިއޯ ސަރވެއިލަންސް ބޭނުންކުރަންވާނެއެވެ.
- މި ސަރަޙައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ ގަވާއިދަށް ޢަމަލުކުރުމާއި ބެލުމަކާއި ގަވާއިދުތައް ތަންފީޛުކުރުމުގައި އެހީތެރިވުމަށް ޒިމްމާއެއްކަމަށް ފަދަ ޕާކް ސްޓޭކްހޯލްޑަރުން ބައިވެރިކުރުވާނެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާއި އުސޫލުތަކާއި ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭ ތިމާވެށި ރައްކާތެރިކުރުމާއި ދެމެހެއްޓުމުގެ ޤާނޫނު (93/4) އާއި މި ގަވާއިދުގެ އެނެކްސް 16 ގައިވާ އަދަބުތަކާ އެއްގޮތަށް ޖޫރިމަނާގެ އަދަބު ދެވޭނެއެވެ.
- މި ގަވާއިދުގެ އެނެކްސް 8 ގައި ދެވިފައިވާ ގައިޑްލައިންތަކާއި އެއްގޮތަށް ގަވާއިދާއި ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާއި އެކުގައި ޙަރަކާތްތަކުގެ މައުލޫމާތު ރިކޯޑު ރިޕޯޓުކުރަންވާނެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުން ކުއްލިއަކަށް މި ސަރަޙައްދުން އޮތް ނުރައްކަލެއްގެ ގޮތުގައި ބަލާނެއެވެ. ވީމާ މިކަން ވަރަށް ބަރާބަރަށް މޮނިޓަރކޮށް ބެލެހެއްޓުން ޖެހޭނެއެވެ. މިކަން ކުރުމަށް ހުރިހާ ފަރާތަކުން ރޭންޖަރުން މި ސަރަޙައްދު ޕެޓްރޯލްކޮށް އަދި ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކުން ކަނޑައެޅިފައިވާ ސަރަޙައްދުތަކުން ކަނި ގެންދިއުމަށް އިޖާޒަތު ދީ އަދި މިކަމަށް ޕެޓްރޯލްކުރުމަކަށް. ނަމަވެސް މިގެ އިތުރުން ސަރވެއިލަންސް ކެމެރާ ބޭނުންކޮށްގެންވެސް މިކަން މޮނިޓަރ ކުރެވިދާނެއެވެ. އަދި މިކަމާ ހިލާފުވާ ފަރާތްތަކާމެދު އެނެކްސް 16 ގައި ހިމެނިފައިވާ އަދަބުތައް ތަންފީޛުކުރެވިދާނެއެވެ.

މޮނިޓަރކުރުމާއި އިވެލުއޭޝަން

މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރުމަށް ހަދާފައިވާ މަސައްކަތުގެ ތާވަލު އަދި ބޭސްލައިން އެޕެންޑިކްސް 16 ގައި ހިމަނާފައިވާނެއެވެ. މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރެވުނު މިންވަރު ބެލުމަށާއި، ޕްރޮގްރެސް އަހަރާ މޮނިޓަރކުރުމުން ފާހަގަކުރެވޭ ކަންތައްތަކުގެ މައްޗަށް ބިނާކޮށް މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން މުރާޖަޢާކުރުމަށްޓަކައި، ކޮންމެ 5 އަހަރަކުން އެއްފަހަރު ބަދަލުކުރުމަށް ޕްލޭންވެސް މުރާޖަޢާކުރެވޭނެއެވެ. ހިއްސާދާރުވެރިޔާ ސަރަޙައްދު މެނޭޖްކުރުމުގައި ދިމާވާނެ އެންމެ ބޮޑު އެއް ޗެލެންޖަކަށްވާނީ މި ސަރަޙައްދުގެ ތިމާވެށީގެ ބޭސްލައިން ޑޭޓާ ނެތުމާއި މި ސަރަޙައްދު ގަވާއިދުން މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަސައްކަތް ނުވުމެވެ. އެހެންކަމުން، މެނޭޖްމަންޓްގެ ހަރަކާތްތަކުގެ ތެރެއިން ފުރަތަމަ ކުރާނީ މަސައްކަތަކީ އަލަށް ތިމާވެށީގެ މިންގަނޑުތައް ކަނޑައަޅައި އެއްކޮށް ގަވާއިދުން މި ސަރަޙައްދު މޮނިޓަރކުރުމެވެ.

- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ މިހާރުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށްޓަކައި ނުވަތަ ބަޔޮލޮޖިކަލް ޑައިވަރސިޓީގެ ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓެއް ހެދުމާއި އަދި މިސަރަޙައްދު ގަވާއިދުން މޮނިޓަރކުރުން ފަށާނެއެވެ.
    - އެޕެންޑިކްސް 10 ގައި މި ސަރަޙައްދުގެ ތިމާވެށި މޮނިޓަރކުރުމުގެ ގައިޑްލައިންތައް، މޮނިޓަރކުރާނެ ޕެރަމީޓަރތައް، ޓެކްނީކު އަދި މެތަޑުތައް ހިމަނާފައިވާނެއެވެ.
    - މި ސަރަޙައްދުގައި މަސައްކަތްކުރާ ކޮންޓްރެކްޓަރުން އަދި އިންވެސްޓަރުންނަށް އެންވަޔަރަމަންޓަލް އޮޑިޓުން މި ސަރަޙައްދުގެ ތިމާވެށި މޮނިޓަރކުރުމުގެ މަސައްކަތް ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.
    - މޮނިޓަރިން ޑޭޓާ އެއްކޮށް މައުލޫމާތު ދިރާސާކޮށް، މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީ އަދި ޕާޓްނަރުން ބޭނުންކުރާ ރިޕޯޓުތައް ތައްޔާރުކޮށް އެ މައުލޫމާތު ހިއްސާކުރުން ގެންދަންވާނެއެވެ.
    - ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ މިހާރުގެ ދާއިރާއަށް ބަދަލު ގެނައުމާއި އަދި ސަސްޓެއިނަބިލިޓީ ކަށަވަރުކުރުމަށް ސަރަޙައްދު މޮނިޓަރކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމް ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.
- ޖާގަހިއްސާކުރާ ފަރާތްތަކާއި، މި ސަރަޙައްދު ބަލަހައްޓާ ކޮމިޓީއާއި، އެންމެހާ ކޮމިއުނިޓީގެ ބައިވެރިވުމާއެކު ކަންތައްތައް ގެންދިޔުމަށް ކަމާބެހޭ ފަރާތްތަކުގެ މަސައްކަތް ހިމެނޭގޮތަށް މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ރިވިއުކުރަންވާނެއެވެ. މިއީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ ޖާގައާއި ފަރާތްތަކާއި އެކުލަވާލެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ ހަދު ބަދަލުކުރުމުގެ އިޖުރާއާތުތަކާއި ގުޅުން ހުރިކަމެވެ.
    - އެޕެންޑިކްސް 6 ގައިވާ ނަމޫނާ އެއްގޮތަށް ޖާގަހިއްސާކުރާ މީހުންގެ އަދަދާއި، އެ ފަރާތްތަކުގެ އަމަލުތައް (ގަވާއިދާ ހިލާފު ކަންކަން ހިންގުމާއި) އަދި ޖާގަހިއްސާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ކުރިން މުއާމަލާތްތަކާއި، އެފަރާތްތަކުގެ ކޮމިއުނިޓީ އަދި އެއްބާރުލުމުގެ މައުލޫމާތު މަޢުލޫމާތު އެއްކުރަންވާނެއެވެ.
    - ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދުން ދުރުގައި ހުރިތަނެއްގައި، ދަށުގައި ހުރި ރަށް، ފަޅު ސަރަހައްދުތައް، ޖާގަހިއްސާކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސަރުކާރު އަދި ކުނި މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީ ހިސާބުތަކާއި ތަރައްޤީކުރެވޭ ސަރަހައްދު އަދި ކަންތައްތަކުގެ މޮނިޓަރިންގ ރިޕޯޓް ހިމެނޭގޮތަށް މަޢުލޫމާތު އެއްކުރަންވާނެއެވެ.
    - އެއްކުރާ މަޢުލޫމާތު ދިރާސާކޮށް، މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީ އަދި ޕާޓްނަރުންގެ ބައިވެރިވުމާއެކު ރިޕޯޓު ތައްޔާރުކުރުމުގެ ޒިންމާ އޮންނާނީ ކޮމިޓީއާއި ޕާޓްނަރުން ހިއްސާކުރާ ޖަމާޢަތެއްގެ އޮ.
    - އެންމެންނަށް ސަމާލުކަން ދޭންޖެހޭ މައުލޫމާތު ހިއްސާކުރުމަށް ކޮމިއުނިޓީ ސެޝަން ބާއްވަންވާނެއެވެ.
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަޙައްދު ހިންގުން ހަރުދަނާކޮށް މޮނިޓަރކުރުމުގެ ޕްރޮގްރެސްތައް މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޒުކުރާ ފަރާތަށް އަހަރަކު އެއްފަހަރު ރިޕޯޓުކުރަންވާނެއެވެ. މިއީ މެނޭޖްމަންޓް އިވެލުއޭޝަން ބެލުމާއި ކުރާނެ 4 (އެޕެންޑިކްސް-4)
މޮނިޓަރިން ބޭނުންކުރުމަށް ތަފްޞީލުވެއެވެ.
- މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން މުރާޖަޢާކުރުން ގަވާއިދުން ކުރިއަށް ގެންދަންވާނެއެވެ.

- ޕީއޭ ޑެޕާޓްމަންޓް ދުނިޔެން މި ސަރަހައްދު ހިންގާ ބޮޑު އަހަރީ ރިޕޯޓެއް ތައްޔާރުކޮށް އީޕީއޭއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
- އެމްއީޕީޕީ-4 އެސެސްމަންޓްތައް ކޮންމެ 5 އަހަރަކުން ކުރަންވާނެއެވެ.
- ޑެޕާޓްމަންޓް ޕްލޭން މުރާޖަޢާކުރުން މަރުހަލާގެން ކޮންމެ 5 އަހަރަކުން އެއްފަހަރު ކުރަންވާނެއެވެ.

އެޕެންޑިކްސް

އެޕެންޑިކްސް 1: ލ. ގަން ބޮޑަ ފެންގަނޑުގެ ހިންގުމުގެ އިދާރީ އޮނިގަނޑު

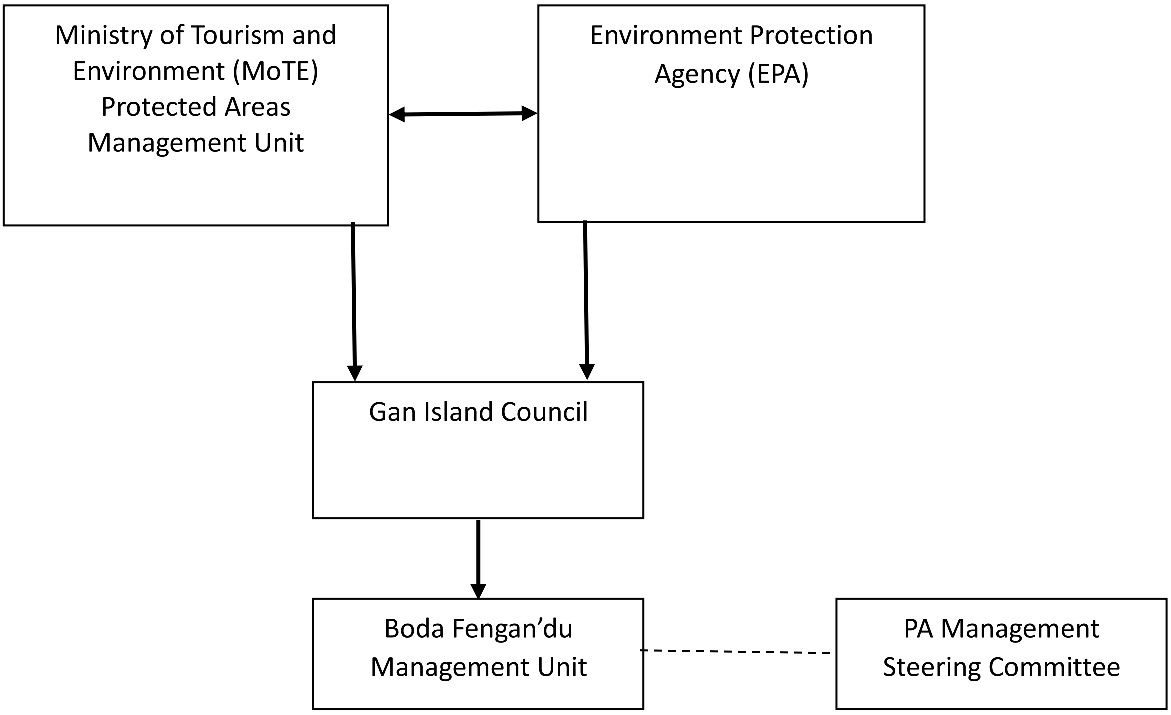

މުވައްޒަފުންގެ މައުލޫމާތު

އެންވަޔަރަމަންޓަލް އޮފިސަރ 1

ރޭންޖަރސް 1

ސެކިއުރިޓީ 2

މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭންގެ ފުރަތަމަ މަރުހަލާގައި، ކައުންސިލް އޮފިސަރުންނާއި މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން ތަންފީޛުކުރުމުގެ މަސައްކަތް ފެށުމަށް ދެ މުވައްޒަފުން ނެގިދާނެއެވެ. މަސައްކަތް ފަހައިގަންނައިރު ބަޖެޓްގެ ދަތިތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، އަމިއްލަގޮތުން މަސައްކަތް އެންމެ އެކަށޭނަގޮތަކަށް ކުރެވޭނެ ގޮތަށް ފެށުމަކީ މުހިންމު ކަމެކެވެ.

އެޕެންޑިކްސް 2: ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓް ކުރާ މަސައްކަތްތައް

Manager

Administration

- Oversee operations of the management unit
- Develop an annual programme and budget for the management unit
- Prepare monthly reports
- Prepare bi-annual PA management monitoring report to be submitted to the EPA
- Organize PA management steering committee meeting and provide secretariat support to the committee

PA maintenance and visitor monitoring

- Maintain booking and ticketing systems
- Issue tickets and permits for photography and videography
- Monitor PA use and maintain a log visitors
- Compile visitor census and use data for periodic reporting
- Monitor compliance of visitors to PA rules
- Attend to non-compliance and violation issues and prepare required incidence reports
- Maintain infrastructure and equipment used by visitors

Education, awareness, and outreach

- Prepare and implement an annual awareness, education and outreach program
- Disseminate information on the PA establishment purpose, benefits, and use guidelines to users and local community
- Maintain a PA website and other social media platforms
- Promote the PA to attract visitors
- Develop and implement programs to engage with local community to create awareness of the PA

Research and PA health monitoring

- Conduct a baseline environmental assessment of the terrestrial and marine area
- Continue periodic monitoring of the health of the PA
- Generate information on the physical assessments of the PA and any changes
- Disseminate information of the health of the PA
- Develop data collection and research needs including citizen science based data collection to support PA management

އެޕެންޑިކްސް 2: ޕީ.އާރް ޕްރޮގްރާމް ޔުނިޓުގެ މަސްއޫލިއްޔަތުތަކާއި މުވައްޒަފުން

އިދާރީ ހިންގުން

- ޕްރޮގްރާމް ޔުނިޓުގެ މަސައްކަތްތައް ބެލެހެއްޓުން
- ޕްރޮގްރާމް ޔުނިޓުގެ އަހަރީ ޕްރޮގްރާމާއި ބަޖެޓް އެކުލަވާލުން
- މަހުން މަހަށް ރިޕޯޓް ތައްޔާރުކުރުން
- އީ.ޕީ.އާރް އަދި ހުރަހަރަގަސްޖާ ޕީ.އާރް ޕްރޮގްރާމް މޮނިޓަރިންގ ރިޕޯޓް 6 މަހުން އެއްފަހަރު ތައްޔާރުކުރުން
- ޕީ.އާރް ޕްރޮގްރާމް ސްޓިއަރިންގ ކޮމިޓީގެ ބައްދަލުވުންތައް އިންތިޒާމުކޮށް، ކޮމިޓީގެ ސެކްރެޓޭރިއަޓްގެ މަސައްކަތްތައް ކުރުން

ޕީއާރ ފައިނޭންސް އަދި ޕްރޮކިއުމަންޓާ ކަންތައްތައް މޮނިޓަރުކުރުން

- ބުކިންގ އަދި ބިލިންގ ސިސްޓަމްތައް ބެލެހެއްޓުން
- ޓިކެޓް އަދި ވިޒާ ނަގުމަށް ބިލް އަދި ހުއްދަ ދޫކުރުން
- ޕީއާރ ބަޖެޓާ ގުޅޭ ޕްރޮކިއުމަންޓާ ކަންތައްތަކުގެ ލިސްޓް ބެލެހެއްޓުން
- ޕްރޮކިއުމަންޓާ ކަންތައްތަކުގެ ބަޖެޓް އިސްތިޢުމާލު އެއްކޮށް، މަޢުލޫމާތު ކޮންމެ މަހަކު އެއްފަހަރު ރިޕޯޓްކުރުން
- ޕްރޮކިއުމަންޓާ ކަންތައްތަކުން ޕީއާރގެ ގަވާއިދުތަކާ އެއްގޮތަށް ހިންގާކަމާ ބެލުން
- ގަވާއިދާ ހިލާފު ކަންކަމާއި މަސްއަލަތަކަށް ރިޢާޔަތްކޮށް، ކަމާގުޅޭ ރިޕޯޓްތައް ތައްޔާރުކުރުން
- ޕްރޮކިއުމަންޓާ ކަންތައްތަކުން ބޭނުންކުރާ އިމާރާތްތަކާ ތަކެތި ބެލެހެއްޓުން

ބަޖެޓާއި، ހިސާބުކިތާބުތަކާއި އަދި އައުޑިޓް

- ހިސާބުކިތާބުތަކުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ބަޖެޓާއި އަދި އައުޑިޓަށް ޕްރޮގްރާމްތައް އަހަރުން އަހަރަށް އެކުލަވާލައި ހިންގުން.
- ޕްރޮޖެކްޓުތަކުގެ ހިއްސާދާރުން ބައްދަލުވުމުގެ ތަރުތީބު، ފައިނޭންޝަލް ރިޕޯޓްތަކާއި، ބައްދަލުވުންތަކުގެ ސަބްމިޓްކުރާ ބަޖެޓް ޕްރޮގްރާމްތަކާއި ކަމާގުޅޭ ހަމަގެ ބަލައިގަންނަން ޕްރޮޓޮކޯލްތަކުން
- ޕްރޮޖެކްޓުތަކުގެ ހިއްސާދާރުންގެ ފާސްކުރުމާއި ސަރުކާރު މީޓިންގ ޕްރޮޖެކްޓް ބައްދަލުވުންތައް ބެލެހެއްޓުން
- ޕްރޮކިއުމަންޓާ ކަންތައްތައް އިންސްޕެކްޝަން ޕްރޮޖެކްޓުތަކުގެ ހިއްސާދާރުން ޕްރޮޖެކްޓްތަކުން ކުރުން
- ޕްރޮޖެކްޓުތަކުގެ ހިއްސާދާރުން ބައްދަލުވުން ރަށްރަށުގައި ބާއްވާ ހިސާބުކިތާބުތަކާއި ޕްރޮގްރާމްތަކުގެ ޕްރޮޖެކްޓް ބަޖެޓްތައް އެކުލަވާލައި ބަލައިގަތުން

ދިރާސާ ކުރުމާއި އަދި ޕީ.އާރް ގެ ހާލަތު މޮނިޓަރުކުރުން

- އެއްގަމާއި ކަނޑުގެ ސަރަހައްދުގެ ތިމާވެށީގެ އަސާސީ ދިރާސާއެއް (ބޭސްލައިން އެސެސްމަންޓް) ކުރުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ހާލަތު ދެނެގަތުމަށް ގަވާއިދުން މޮނިޓަރކުރަމުން ގެންދިއުން
- ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޒިޔާރަތް އެސެސްމަންޓްތަކާއި އެސަރަހައްދަށް އަންނަ ބަދަލުތަކުގެ މައުލޫމާތު އެއްކުރުން

- ހިމާޔަތްކޮށްދީފާ ސަރަހައްދުގެ ހާލަތާބެހޭ މަޢުލޫމާތު ފެތުރުން
- ހިމާޔަތްކޮށްދީފާ ސަރަހައްދު ބެލެހެއްޓުމަށް އެހީތެރިވުމުގެ ގޮތުން، ރައްޔިތުންގެ ބައިވެރިވުމާއެކު ކުރެވޭ ދިރާސާތައް (ސިޓިޒަން ސައިންސް) ހިމެނޭހެން، އެކިއެކި ދިރާސާތައް ކުރުމާއި މަޢުލޫމާތު އެއްކުރުން

އެޕެންޑިކްސް 3: ޕީއޭ މެނޭޖްމަންޓް އުނިޓް ބޭނުންވާ ތަމްރީން

Course/Topics	Staff						Training delivery method
	Council	Administrative staff	Environment Officers	Communication Officers	Rangers	Steering Committee	
PA Management							short course
Role of PAs in environmental conservation	x	x	x	x	x	x	
Legal frameworks and institutional setting for PA governance and management in the Maldives,	x	x	x	x	x	x	
General prescriptions rules for PAs in the Maldives,	x	x	x	x	x	x	
Adaptive management	x	x	x	x	x	x	
Limits of Acceptable Change	x	x	x	x	x	x	
PA financing and accounting							on the job training
Management of PA account	x	x					
Revenue generation and sustainable financing planning	x	x					
Education, awareness and outreach							on the job training
Participatory and rights-based approaches for PA management	x			x			
Community engagement	x			x	x		

Ecological monitoring and research							
Ecological surveying and data collection			x		x		
Data Analysis and Scientific Reporting			x				short training
PA management effectiveness monitoring							
Standards (IUCN Green List) and Monitoring tools for PA effectiveness (e·g· METT)			x	x	x		on the job training
Evaluation and Reporting		x	x				
Ranger training							
PA codes of conduct and rules					x		
Visitor engagement and management		x	x	x	x		
Non-compliance monitoring protocols					x		
Conflict engagement					x		
Drone surveillance and operation					x		
First aid					x		
Fire safety training					x		
Swimming skills					x		
Personal survival techniques					x		short course

އެޕެންޑިކްސް 4: އަހަރީ ޕްރޮގްރާމް އަދި މަސައްކަތު ޕްލޭން އެކުލަވާލުމުގެ އުސޫލު

- އަހަރީ ޕްރޮގްރާމުގައި ކުރިއަށް އޮތް އަހަރަށް ޓީމް މެނޭޖްމަންޓް ހުށަހަޅާ ކުރިއަށް ގެންދާން ހަރަކާތްތައް ބަޔާންކޮށްދީފައި ވާންވާނެއެވެ. އަދި މި ހަރަކާތްތަކަށް ހިންގުމަށް ބޭނުންވާ ވަސީލަތްތަކާއި ބަޖެޓް ހިމަނަންވާނެއެވެ.
- އަހަރީ ޕްރޮގްރާމުގައި އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމަނަންވާނެއެވެ:
  - އަހަރު ތެރޭގައި ހާސިލުކުރަން ބޭނުންވާ މެނޭޖްމަންޓް ލަނޑުދަނޑިތައް
  - ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ހިންގާ ބެލެހެއްޓުމަށް ދާއިމީ ގޮތުގައި ކުރިއަށް ގެންދާ ހަރަކާތްތަކުގެ އިތުރުން، ހިންގުން އިތުރަށް ރަނގަޅުކުރުމަށް ހިންގާނެ އެހެން ހަރަކާތްތަކާއި ޕްރޮގްރާމްތައް ހިމެނޭނެއެވެ. މި ހަރަކާތްތައް އަމާޒުކުރަންވާނީ އަންނަނިވި ދާއިރާތަކަށެވެ. އަދި ހަރަކާތްތައް ހިންގާނެ ޓައިމްލައިނެއް ހިމަނަންވާނެއެވެ:
    - އިދާރީ އަދި އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރ ޑިވެލޮޕްމަންޓް
    - ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރާތްތަކާއި އާންމުން ބޭނުންކުރުން މޮނިޓަރުކުރުން
    - ދިރާސާކުރުމާއި މޮނިޓަރުކުރުން
    - ތަޢުލީމު، ހޭލުންތެރިކުރުވުން އަދި މުޖުތަމަޢުގެ ބައިވެރިވުން އިތުރުކުރުން
  - އިންސާނީ ވަސީލަތްތަކާއި، އިކުއިޕްމަންޓް، އަދި ތަމްރީނުތައް ހިމެނޭ ގޮތަށް ބޭނުންވާ އެންމެހާ ވަސީލަތްތައް
  - ޕްރޮގްރާމްތައް ތަންފީޒުކުރުމަށް ބޭނުންވާނެ ބަޖެޓުގެ އަންދާޒާއެއް
- ރޭވިފައިވާ ހަރަކާތްތަކުގެ ވަސީލަތްތަކާއި ބަޖެޓުގެ ބޭނުންތައް ދެނެގަތުމަށް ތިރީގައިވާ ނަމޫނާ ބޭނުންކުރެވިދާނެއެވެ.

Name of PA:
Activity description:

Personnel needs (list all personnel needed, including current and additional staff)

Job Title	Quantity	Number of working months	Cost per month (MVR)	Total Cost (MVR)

Supplies, Equipment & vehicles (items that need to be purchased or rented)

Item	Quantity	Unit Cost (MVR)	Total cost (MVR)

Contractual Services (List all work to be done by contract with non-PA staff)

Services needed	Estimated Cost (MVR)

Training needs

Corse Title	Cost of course (MVR)	Travel & Other expenses (MVR)	Total Cost (MVR)

Summary of Costs (MVR):

Item	Total Cost (MVR)
Personnel	

Supplies and Material	
Contractual Services	
Training	
Total cost	

އެޕެންޑިކްސް 5: އަހަރީ ރިޕޯޓުގެ ފޯމު

The annual report should include the following areas

1. Introduction
    - Provide a description of the PA and an overview of the PA management objective.
    - Include an outline of the report and its objective
2. Administration and Finance
    - Updates on staffing, and trainings
    - maintenance and waste management with available data
    - Budgeting including income and expenditures
3. Activities and Programmes
    - Visitor activities including numbers and type of activities done in the PA
    - Information and feedback collected through visitor surveys
4. Compliance Monitoring
    - Incidences of non-compliance and illegal activities
    - Action taken - Fines and penalties
    - recommendations
5. Education, Awareness and Outreach
    - Webpage and social media engagements and stats
    - Activities undertaken at PA for awareness raising and education
    - Activities undertaken in collaboration with community
    - Any publications or reports produced during the reporting period
    - Other outreach activities
6. Research & Monitoring
    - Report on overall physical health of the PA with any data collected during the reporting period.
    - Include trends of health of the area based on previously collected data
    - Any incidences of risks or unusual impacts on the health of the area
    - Any ongoing research during the reporting period
7. Monitoring and Evaluation
    - Report on any monitoring effectiveness assessments undertaken during reporting period (e.g. METT)
8. Conclusions & Recommendations
    - A summary of the overall report
    - Overview of management effectiveness
    - Recommendations to improve management

އެޕެންޑިކްސް 6: މަހުން މަހަށް ބޭޓް ރިޕޯޓު ކުރާ ފޯމު

Administration

Number of Staff at PA Management unit:	
Number of Trainings conducted: (List details of each training below)	

Name of training	# participants	Duration	Training conducted by	Training mode

Budget

Total revenue (MVR): (List all types of revenue generation in table below)	

Total Expenditure (MVR): (List all types of revenue generation in table below)	

Revenue source	**Amount (MVR)**
Entry fees	
Photography & videography permits	
donations	
external projects	
annual budget	
Event hiring	
Others	

Expense	**Amount (MVR)**
Salaries	
Trainings	
Equipment	
Maintenance	
Consumables	
Events	
Others	

Infrastructure Maintenance

List with description new structures developed or maintenance carried out on existing structures

Activity	Start date	End Date	New/Existing

Waste Management

Waste from segregated bins	Amount of waste (kg)
Recyclable plastics	
organic	
Other	

waste collected from litter (kg)	
types of waste found in litter	

Report any incidences relating to waste management

Incident description	Date of occurrence

Visitor Engagement

Number of Maldivian visitors:	
Number of visitors from Laamu Atoll	
Number of tourists	
Total number of visitors:	

List any special group bookings (e·g· school field visit)

Description	No of people	Visit Date

Provide a graph of daily visitor log counts

Non-compliance and illegal activity:
List all incidences

Incident description	Action taken

Education, Awareness & Outreach

List activities undertaken during reporting period

Date(s)	Activity description	Target audience	# people engaged	Link to activity report

List any knowledge products produced (e·g· video, publication, report)

Description of product	Type of product	Link to location

Research and Monitoring

List and ecological monitoring activities undetaken during reporting period

Date(s)	Monitoring type (e·g· reef, terrestrial)	Parameters measured	Link to available reports

For any ecological monitoring conducted report the following parameters
Format can be adapted according to parameters reported

Type	Attribute	Parameter	Value
Terrestrial	Flora & vegetation	number by type of tree (Mature)	
		number by type of tree (young)	
		Canopy cover (%)	
		vegetation distribution (% composition)	include a graph
	Fauna	Numbers for each type	
	Human impact	litter weight (kg)	
		litter composition	
	Natural impact	Any signs of dead trees (area size or individual tree numbers)	
		Any signs of dead fauna (numbers and type)	
		Other impacts	
Water body	Water quality	Temperature	
		pH	
		dissolved oxygen	
		nutrients	
		pollutants	
	Fauna	Numbers for each type	
	Flora	Numbers for each type	
	Human impact	litter weight (kg)	
		litter composition	
		invasive species type and numbers	
	Other observations		

Marine & Coastal Environment	Beach	Beach length	
		Erosion presence	
	Water quality	Temperature	
		nutrients	
		pollutants	
	Fauna	Fish types and numbers	
		Coral types and numbers	
		live coral cover	
	Flora	sea grass cover & composition	
	Human impact	observed impacts	

Research Activities

Research permit number	Research project description	Research conducted by	Activities carried out	Available reports/data

އެޕެންޑިކްސް 7: ޖިނާޔަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސަރުވޭ ސުވާލު ކަރުދާސް އެކުލަވާލުމުގެ އިރުޝާދު

- ޖިނާޔަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސަރުވޭގެ މަޤްޞަދަކީ މި ސަރަހައްދުގައި ޖިނާޔަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތަޖުރިބާ ބަލައި ޕީ.އާރު ހިންގުމަށާއި ކުރިއަށް އޮތްތާ ޖިނާޔަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ތަޖުރިބާ ރަނގަޅުކުރުމަށް އެހީތެރިވުމަށް އެފަރާތްތަކުގެ ޚިޔާލު ހޯދުމެވެ.
- ޖިނާޔަތްކުރާ ފަރާތްތަކުގެ ސަރުވޭ އެންމެހައިން ފޮނުވުމުގެ ގޮތުގައި ބަލައިގަނެވޭ، ޖިނާޔަތްކުރާ ފަރާތްތަކަށް ފޯމު ފުރުމަށް އެދެވިދާނެ
- މީގެ އިތުރުން ބޭނުންވާ ފަރާތްތަކަށް ވިޔަފާރި ސެންޓަރުގައި ހުރެގެން ސުވާލު ފުރިހަމަކުރެވިދާނެ
- ފޯމުގައި އަންނަނިވި ބައިތައް ހިމެނިދާނެއެވެ. އަދި ދިރާސާގެ ނަތީޖާއަށް ބަލައި ސުވާލު ކުރުމަށް ގެންނަންޖެހޭ ބަދަލުތައް ގެނެވިދާނެއެވެ.

ސުވާލު ބަޔަން	ސުވާލު
ސޯޝިއޯ ޑިމޮގްރަފިކް	އުމުރު
	ޖިންސު
	ޖިނާޔަތްކުރި އެކަނި، ގްރޫޕަކާއެކު، އާއިލާ އާއެކު
	ދިރިއުޅޭ ތަން (މި. އަތޮޅު މީހާ، މި. އަތޮޅުން ބޭރުގެ ދިވެހިއެއް، މަސައްކަތު ވިސާގައި ހުރި ބިދޭސީއެއް ނުވަތަ ބޭރުގެ ފަތުރުވެރިއެއް)
	ތަޢުލީމީ ފެންވަރު
ދ. އަޅުގަނޑު ކުރި ޖިނާޔަތްތަކުގެ މައުލޫމާތު	ދ. އަޅުގަނޑު ހައިސް ހުންނަނީ ކޮން ރަށެއްގައި؟ (ހުރިހާ ރަށްތަކާއި ޓޫރިސްޓް ރިސޯޓްތަކާއި ރިސޯޓުކުރާ)
	ދ. އަޅުގަނޑު ހައިސް ހުންނަނީ ކޮންކަހަލަ ތަނެއްގައި؟ (ގެސްޓްހައުސް، ހޮޓެލްގަ ގެ، ކުއްޔަށް ހިފާފައިވާ ގެ، ރިސޯޓް، އެހެނިހެން)
	މިތަނަށް އައީ ކިހިނެއްތޯ؟ (ހޮޓެލްގެ ކާރު، ބަސް، ޓެކްސީ، ސްޕީޑްބޯޓް، މަސްދޯނިބޯޓް، އެހެނިހެން)
	ދ. އަޅުގަނޑު ޖިނާޔަތްކުރުމުގެ ސަބަބަކީ ކޮބާ؟ (މަސައްކަތް، ޗުއްޓީ، ޑައިވިން، ބައްދަލުކުރުން، އެހެނިހެން)
	ދ. އަޅުގަނޑު ޖިނާޔަތްކުރާ މީހެއްނަމަ، މި އަތޮޅުގައި ހުންނަވަން ގަސްތުކުރައްވަނީ ކިހާ ދުވަހަކަށްތޯ؟
	މިއީ ދ. އަތޮޅަށް ކުރައްވާ ފުރަތަމަ ޖިނާޔަތްތޯ؟ އެހެންނޫންނަމަ، ގާތްގަނޑަކަށް ކިތައްފަހަރު ދ. އަތޮޅަށް ޖިނާޔަތްކުރައްވައިފިންތޯ؟
ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ކުރި ޖިނާޔަތް	މިއީ ގަދު ބޭޒް ފެންގަނޑުގަ ކުރި ފުރަތަމަ ޖިނާޔަތްތޯ؟ ނޫންނަމަ، ގާތްގަނޑަކަށް ކިތައް ފަހަރު ޖިނާޔަތްކުރިންތޯ؟
	މި ސަރަހައްދުގައި ކޮއްލަން ބޭނުމީ ކޮންކަހަލަ ތަޖުރިބާތަކެއްތޯ؟ (ބޭނުންވާ ހުރިހާ ޖަވާބުގައި ފާހަގަ ޖަހާ) • އެޑްވެންޗަރ ހަރަކާތްތައް (ޑައިވިންގ، ސްނޯކްލިންގ، ކަނޑުއަޅިން ފަދަ) • އަރާމުކުރުން

	• ގުދުރަތީ ރީތިކަން ބަލާލުން • ދިރޭތަކެތި ބެލުން • ތަޢުލީމީ ބޭނުންތަކަށް • އެހެނިހެން (ބަޔާންކުރޭ)
	މިތަނީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދެއްކަން އެނގޭތޯ؟
	މިތަން ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަބަބު އެނގޭތޯ؟
	މިތަނުގައި އަންނަނިވި ކަންތައްތަކުގެ ތެރެއިން ކުރީ ކޮން ކަމެއްތޯ؟ (ކުރި ކަންކަން ފާހަގަ ކުރާ ގޮޅިއެއްގައި ފާހަގަޖަހާ) • ކުޅިއާއި ވަރަށްގެންވާ ސަރަހައްދު ބަލާލުން • މޫދަށް އެރުން • ޕިކްނިކް ދިއުން • ރާޅާ އެޅުން • ކޭމްޕްކުރުން • ދޫނި ބެލުން • އެހެނިހެން (ބަޔާންކުރޭ)
ޒިޔާރަތްކުރި ފަރާތުގެ ތަޖުރިބާ	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން ލިބުނު ތަޖުރިބާއާމެދު ކިހާ މިންވަރަކަށް ހިތްހަމަޖެހުނީ؟ 1-5 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ. (1- ވަރަށް ހިތްހަމަނުޖެހޭ، 2- ހިތްހަމަނުޖެހޭ، 3- މެދުމިން، 4- ހިތްހަމަޖެހޭ، 5- ވަރަށް ހިތްހަމަޖެހޭ)
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރުމަށް ބޭނުންވާ އެކަށީގެންވާ މައުލޫމާތު ލިބިފައިވޭތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- އެއްގޮތަކަށްވެސް ނުލިބޭ، 2- ނުލިބޭ، 3- މެދުމިން، 4- ކޮންމެވެސް ވަރަކަށް ލިބޭ، 5-ބޭނުންވާ ވަރަށް ލިބޭ)
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ސާފުތާހިރުކަން ފެނުނީ ކިހިނެއްތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- ވަރަށް ނުސާފު، 2- ނުސާފު، 3- މެދުމިން، 4- ސާފު، 5- ވަރަށް ސާފު)
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ހިދުމަތްތަކާއި (ފާހާނާ، ކުނީގެ އިންތިޒާމު، ފަދަ) މުނާސިބުވަނީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- މުނާސިބުނޫން، 5- ވަރަށް މުނާސިބު)
	ތިބާފުޅާ ދަތުރުކުރެއްވި ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކަށް ޒިޔާރަތްކުރުމަށް ބަލާއިރު އެތަނުގެ ތިމާވެށި ހިމާޔަތްކުރުމާއި ދެމެހެއްޓުމަށް ބެލުން މުހިންމުވަނީ ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ؟ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- މުހިންމުނޫން، 5- ވަރަށް މުހިންމު)
	ރާއްޖޭގެ ފަޅުތަކާއި، ދިރޭތަކެތާއި، ފަދަ ރައްކާތެރިކުރުމުގެ މަސައްކަތްތަކާ ގުޅޭ ތަޢުލީމީ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވުމަށް ޝައުގުވެރިކަން ހުރި ކިހާ މިންވަރަކަށްތޯ 5-1 އަށް ވަޒަންކުރައްވާ؟ (1- އެއްވެސް ޝައުގުވެރިކަމެއް ނެތް، 5- ވަރަށް ބޮޑަށް ޝައުގުވެރިވޭ)
ހިޔާލާއި ލަފާ	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތަޖުރިބާ އިތުރަށް ރަނގަޅުކުރުމަށް އެއްވެސް ލަފާއެއް އަރުވަން ބޭނުންފުޅުވޭތޯ؟
	ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދާ ގުޅޭގޮތުން އިތުރު އެއްވެސް ހިޔާލެއް އޮތްތޯ؟

އެކްޝަން ޕޮއިންޓް 8: ޕީ.އޭ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ބާވަތްތައް ޢާންމުކުރުމުގެ އުޞޫލުތައް

ތިރީގައި މިވަނީ ޕީ.އޭ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވާ ބާވަތްތަކުގައި ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތަކެވެ.

1. ޕީ. ޖީ. ކައުންސިލްގެ ދަށުން ޤާއިމްކުރެވިފައިވާ ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓަކީ ގަވާއިދާ ޚިލާފުވާ ބާވަތްތައް ބަލައި ރިޕޯޓުކުރުމުގެ މައިގަނޑު ޒިންމާ އުފުލާ ފަރާތެވެ.
2. މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓަށް ލިބޭ މައްސަލަތަކަށް އިޖާބަދީ، އެކަންކަން ސުޕަވައިޒްކޮށް ރިޕޯޓުކުރުމުގެ ބާރު ލިބިގެންވެއެވެ.
3. މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުގެ މުވައްޒަފުންނަށް ސިޓީ ފުލުހުން ނުވަތަ ޕޯޓުން، ސިވިލް، އީޕީއޭ ނުވަތަ އެހެނިހެން މުވާސަލާތީ ވަސީލަތްތަކުން މިފަދަ ބާވަތްތަކުގެ ރިޕޯޓު ލިބިދާނެއެވެ.
4. މައްސަލައެއް ރިޕޯޓުކުރެވުމުން ދުވަހު މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުގެ މުވައްޒަފުން އެތަނަކަށް ޒިޔާރަތްކޮށް އެކަމާބެހޭ މައުލޫމާތު އެއްކުރަންވާނެއެވެ. ގަވާއިދާ ޚިލާފު އެއްޗެއް ހުރިކަމުގައި ފެނިއްޖެނަމަ ހުއްޓުވަންވާނެއެވެ. ނުވަތަ އީ.ޕީ.އޭ އިން އަންގާ ގޮތެއްގެ މަތިން އެކަށީގެންވާ ފިޔަވަޅެއް އަޅަންވާނެއެވެ.
5. މައްސަލަ ރިޕޯޓުކުރާތާ 5 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އީ.ޕީ.އޭ އަށް މައްސަލައިގެ ރިޕޯޓެއް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
6. އީ.ޕީ.އޭ އިން މައްސަލަ ބެލި، މައްސަލަ ރިޕޯޓުކުރިތާ 14 ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އަޅަންޖެހޭ ފިޔަވަޅުތައް އަޅަންވާނެއެވެ.
7. މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ރިޕޯޓުކުރި ހުރިހާ މައްސަލަތަކުގެ ރެކޯޑް ބަލަހައްޓަމުން، މަހުން މަހަށް އެކުލަވާލާ ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ރިޕޯޓުގައި މައްސަލަތަކުގެ ޚުލާސާއެއް ހިމަނަންވާނެއެވެ.
8. އީ.ޕީ.އޭ އަށް ރިޕޯޓުކުރާ މައްސަލަތަކާއި އެކުން ފިޔަވަޅުތަކުގެ ތަފްސީލީ ރިޕޯޓެއް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ.
9. މައްސަލަތަކަށް އިޖާބަދިނުމުގެ ޕްރޮސެސް އަންގައިދޭ ޗާޓް ތިރީގައި އެވަނީއެވެ.

Flow diagram of Incidence Attendance Mechanism

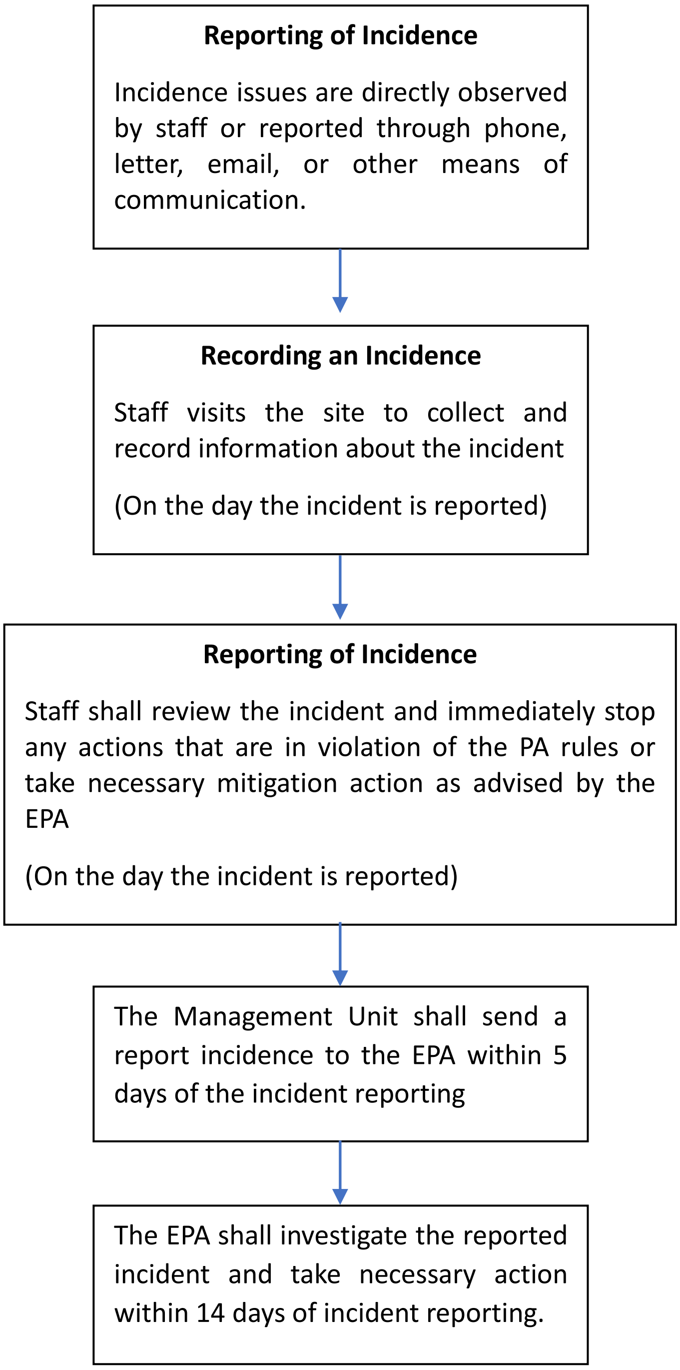

އެނެކްސް 9: ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމާއި ހައްލުކުރުމުގެ ނިޒާމް

ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޭރިއާ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ޝަކުވާތަކުގެ ރަޖިސްޓްރީއެއް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ. އަދި ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޭރިއާގެ ހިންގުމާއި ބެލެހެއްޓުމާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކާއި، މަޝްވަރާތަކާއި އަދި ހިތްހަމަނުޖެހުންތަކަށް އިޖާބަދޭންވާނެއެވެ. ތިރީގައި މިވަނީ ޕްރޮޖެކްޓުގެ އޭރިއާގެ ހިންގުމާއި ބެލެހެއްޓުމާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކާއި، މަޝްވަރާތަކާއި އަދި ހިތްހަމަނުޖެހުންތައް ބަލައިގަތުމާއި ހައްލުކުރުމަށް އަމަލުކުރާނެ ގޮތުގެ އުސޫލުތަކެވެ.

1. ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުގައި، ޕީ.އޭގެ ހިންގުމާއި އިދާރީ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ހުށަހަޅާ ޝަކުވާތަކާއި، މަޝްވަރާތަކާއި، ހިތްހަމަނުޖެހުންތައް ބެލުމަށް ހާއްސަ މުވައްޒަފެއް ހަމަޖައްސަންވާނެއެވެ.
2. ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ޝަކުވާތަކުގެ ރަޖިސްޓްރީއެއް ބަލަހައްޓަންވާނެއެވެ. މި ރަޖިސްޓްރީގައި ޝަކުވާގެ ތަފްސީލާއި، ތާރީޚާއި، ޝަކުވާ ހުށަހެޅި ފަރާތާއި، ތާރީޚާއި، ތަހުޤީޤުގެ ނަތީޖާއާއި ގުޅިގެން އެޅުނު ފިޔަވަޅުތައް ރެކޯޑުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި މިއާއެކު، ގަވާއިދާ ޚިލާފުވި ރިޕޯޓް އަދި/ނުވަތަ އިސްލާހީ ފިޔަވަޅުގެ ރިޕޯޓް ނުވަތަ އެހެނިހެން ގުޅުންހުރި ލިޔެކިޔުންތަކަށް ރެފަރެންސްކުރަންވާނެއެވެ.
3. ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ޝަކުވާތައް ތިރީގައިވާ ތާވަލުގައި ދައްކާފައިވާ 3 މަރުހަލާގައި ބަލަންވާނެއެވެ. ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ޝަކުވާ ހުށަހެޅުމުގެ ނިޒާމު އާންމުކޮށް ލިބެން ހުންނާނެހެން ހަދަންވާނެއެވެ.
4. ކޮންމެ ފަރުދަކަށް ނުވަތަ ފަރާތަކަށްވެސް (އަސަރުކުރާ ފަރާތް) ޕީ.އޭގެ ހިންގުމާއި އިދާރީ ކަންކަމާ ގުޅޭގޮތުން ޝަކުވާއެއް، މަޝްވަރާއެއް ނުވަތަ ހިތްހަމަނުޖެހުމެއް އީމެއިލް، ފޯނު، ނުވަތަ ވ. ގަން ކައުންސިލް މެދުވެރިކޮށް ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓަށް ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
5. ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ޝަކުވާ ރަޖިސްޓްރީގައި ރެކޯޑުކޮށް، ކަމާގުޅޭ ފަރާތްތަކާ މަޝްވަރާކޮށްގެން ރިޕޯޓް ލިބޭތާ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މައްސަލަ ހައްލުކުރަންވާނެއެވެ.
6. ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓަށް މައްސަލަ ލިބޭތާ 7 (ހަތެއް) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި އެކަމުގެ ނަތީޖާ މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
7. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހިތްހަމަނުޖެހޭ ގޮތަށް މައްސަލަ ހައްލުނުވެއްޖެނަމަ، ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން އެމައްސަލަ ނުވަތަ ޝަކުވާ ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީއަށް ހުށަހަޅަންވާނެއެވެ.
8. މި މައްސަލަ އިތުރަށް ބެލުމަށް ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޔުނިޓުން ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީ ބައްދަލުވުމެއް އިންތިޒާމުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި މި ބައްދަލުވުމުގައި މި މައްސަލައާމެދު ގޮތެއް ނިންމަންވާނެއެވެ.
9. ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ސްޓީއަރިންގ ކޮމިޓީން ނިންމި ނިންމުން މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތަށް އަންގަންވާނެއެވެ.
10. މައްސަލަ ހުށަހެޅި ފަރާތް ހިތްހަމަނުޖެހޭ ގޮތަށް މައްސަލަ ހައްލުނުވެއްޖެނަމަ، އެ ފަރާތަކަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކަމާބެހޭ ޝަރުޢީ ކޯޓަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.

Grievance redress mechanism

Stage	Process	Duration
1	Reporting: Affected party reports grievance to PA Management Unit	Anytime
	PA Management Unit lodges the complaint in a registry and reviews and resolves the incident	Within 7 days from reporting
	PA Management Unit informs of outcome to affected party	7 days from reporting
If unresolved go to stage 2		
2	PA Management Unit takes grievance case to the PA Management Steering Committee	8 days from reporting
	PA Management Steering Committee reviews and resolves the grievance	-
	PA Management Unit informs of outcome to affected party	-
If unresolved go to stage 3		
3	PA Management Unit takes grievance case to the EPA/ MoTE	-
	EPA/ MoTE reviews and resolves the grievance	-
	PA Management Unit informs of outcome to affected party	-
If unresolved go to stage 4		
4	If the affected party is not satisfied then the party can take the matter to appropriate courts	As per the judicial systems

އެޕެންޑިކްސް 9: ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަޙައްދުގެ ތިމާވެށި މޮނިޓަރ ކުރާ ތާވަލު

Attribute	Parameter	Method	Frequency for periodic monitoring
Terrestrial			
Vegetation	• Vegetation species and composition • tree height and girth • canopy cover • Tree health • Invasive species	Transects, plots	Annually (monitor seasonal changes)
Fauna	• Species and composition • Health	Visual surveys	Annually (monitor seasonal changes)
	• Avifauna species and numbers • Migratory birds	Observations by rangers (In future can develop citizen science reporting)	Continuously and reported in monthly report (monitor seasonal changes)
Groundwater	• Temperature • pH • Salinity • Electrical conductivity • Nitrates, Phosphates, Ammonia, • Faecal coliform, and Total coliform • Other pollutants	Onsite testing and laboratory testing	Once every 3 months
Human Impact	• Litter by weight • Litter composition	Observations by rangers	Continuously and reported in monthly report
Water Body			
Water Quality	• Temperature	Onsite testing and	Once every 3 months

	• pH • Salinity • Electrical conductivity • Nitrates, Phosphates, Ammonia, • Faecal coliform, and Total coliform • Other pollutants	laboratory testing	
Flora & Fauna	• Flora species and composition • Fauna species and composition • Invasive species	Visual surveys, fish census	
Human Impact	• Litter by weight • Litter composition	Observations by rangers	Continuously and reported in monthly report
Beach & Coastal Environment			
Erosion and coastal changes	• Beach profile • Beach line at high tide and low tide • Vegetation line	Surveying using level, staff and GPS Aerial imagery	Once every 3 months
Coastal vegetation	• Species and composition along beach line	Line transects	Annually
Marine Environment			
Water quality	• Temperature • pH • Salinity • Electrical conductivity • Nitrates, Phosphates, Ammonia, • Faecal coliform, and Total coliform • Other pollutants	Onsite testing and laboratory testing	Annually
Coral reef health	• Percentage live coral cover	Quadrant	Annually

	• Species and abundance • Invasive species		
	• Coral bleaching	Visual quadrants	• Monitor following a MMRI alert in Laamu Atoll· • Continue to monitor every 6 months after a bleaching event to check recovery
Fauna	• Species abundance and composition	Visual surveys	Annually
Pollution	• Litter weight and composition • Visible oil or another surface contamination • Others	Observations by rangers	Continuously and reported in monthly report

އެޕެންޑިކްސް 10: ހިމާޔަތްކޮށްފައިވާ ސަރަޙައްދުގައި ހުއްދަ އަދި މަނާކުރެވިފައިވާ ހަރަކާތްތައް

Note: The activities which are allowed within the PA are indicated with a right mark (☐) and the activities that are prohibited are marked with a wrong mark (X)· Activities that are not relevant or applicable to an area are indicated with a (NA)· Activities indicated by an asterix (*) can be carried out by special permits·

Activity	Marine Area	Terrestrial Area
Any activities that may cause harm to or alter the PA	X	X
Any activities such as remove, kill, injure or remove, that may cause harm to biodiversity within the PA	X	X
Harvest eggs or causing destruction to nests of any species	X	X
Littering	X	X
Using strong lights in the area during night time	X	X
Creating noise disturbances to disrupt behaviours of wildlife in the area	X	X
Introduce any new or alien species into the area	X	X
Feeding the birds, fish and other species present in the area	X	X
Mining or conducting any research to find gas, oil or minerals	X	NA
Reclamation and dredging	X	NA
Anchoring	X	NA
Infrastructure development	X	☐*
Aquaculture/mariculture	X	NA
Sand and coral mining	X	NA
Releasing any pollutants into the reef and placing outfalls	X	NA
Use of motor vehicles	NA	X
Cutting, removal or causing harm to trees	NA	X
Removal of soil	NA	X
Plant a seedling or seeds from any type of trees other than that growing in the area	NA	X
Lighting fires	NA	X
Agriculture	NA	X
Visiting and viewing the area by locals and tourists*	☐	☐
Eco-tourism related activities*	☐	☐
Research*	☐	☐
Restoration and rehabilitation activities*	☐	☐
Traditional resource gathering (fallen palm fronds, mature	NA	☐

coconut, dry wood and sea almonds)*		
Picking, cutting and removal of fruits and other edibles from mangrove plants*	NA	☐
Cutting wood*	NA	☐
Removal of soil	Na	x

އެޕެންޑިކްސް 11: ފީ ނެގުމުގެ އުސޫލުތައް

No.	Description	Cost (MVR)
1	Entry fee	-
2	Entry fee (Non-Mv)	100.00
3	Guided tours	200.00
4	Guided tours (Non-Mv)	771.00
5	Bicycle hire per day	50.00
6	Bicycle hire per day (Non-Mv)	100.00
7	Photography Permit (Non-Mv)	1,500.00
8	Photography Permit	500.00
9	Commercial Research License	3,000.00
10	Merchandise (Souveniers) monthly	125.00
11	Food and beverage monthly	150.00

ތިރީގައިވާ ފަރާތްތަކަށް ފީ މަޢާފުކުރެވޭނެއެވެ:

1. ތަޢުލީމީ ބޭނުންތަކަށް މިސަރަހައްދަށް ޒިޔާރަތްކުރާ ދަރިވަރުންނާއި މުދައްރިސުން
2. ކައުންސިލް ނުވަތަ މިނިސްޓްރީގެ ހާއްސަ ހުއްދައެއްގެ ދަށުން ރަސްމީ ބޭނުމަކު ޒިޔާރަތްކުރާ ފަރުދުން ނުވަތަ ފަރާތްތައް
3. މި ސަރަހައްދުގެ ޕްރޮޖެކްޓް ޕާޓްނަރުން ބޭނުންތަކަށް
4. ފީއާ މުނާޒަރާތް ހިނގުން އިންތިޒާމުކުރާ ތަމްރީން ނުވަތަ ޑޮކިޔުމެންޓަރީ އިތުރުކުރުމުގެ ޕްރޮގްރާމްތަކުގައި ބައިވެރިވާ ފަރުދުން ނުވަތަ ފަރާތްތައް

އެޕެންޑިކްސް 13: ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ގަން ބޯޅަ ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ތަކެތި ވިއްކުމުގެ އުސޫލުތައް

ލ. ގަން ބޯޅަ ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ވިއްކޭ ކާބޯތަކެތި:

- މި ސަރަހައްދުގައި މައިގަނޑު ގޮތެއްގައި ވިއްކަންވާނީ ދިވެހި އުފެއްދުންތައް
- ލ. ގަމުގައި ނުވަތަ ލ. އަތޮޅުގައި އުފެއްދި ތަކެއްޗަށް އިސްކަން ދޭންވާނެ
- މިތަކެތި ހުންނަންވާނީ ތިމާވެއްޓާ ރައްޓެހި ޕެކޭޖިންގައި

ލ. ގަން ބޯޅަ ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ވިއްކޭ ހަނދާނީ ތަކެތި (ސޮވެނިއަރސް) ނުވަތަ އެހެނިހެން މަދުރަޗު ތަކެތި:

- ހުންނަންވާނީ ހަމައެކަނި ދިވެހި އުފެއްދުންތައް
- މަދުވެގެން 50% އުފެއްދުންތައް ހުންނަންވާނީ ލ. ހިތަދޫގައި ނުވަތަ ލ. އަތޮޅުގައި އުފައްދާފައިވާ ތަކެތި
- ޕްލާސްޓިކް ޕެކޭޖިންގައި ހުރެގެން ނުވާނެ

އެޕެންޑިކްސް 14: ގަމު ބޮޑު ފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގައި ފޮޓޯ އަދި ވީޑިއޯ ނެގުމާއި ބެހޭ އުސޫލުތައް

1. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު ޒޯނުގައި ވިޒިޓަރުގެ ބޭނުމަށް ފޮޓޯ އަދި ވީޑިއޯ ނެގުމަށް ހުއްދަ ހޯދުމުގެ ދަށުންނެވެ. ވިޒިޓަރުގެ ބޭނުމަށް ފޮޓޯ އަދި ވީޑިއޯ ނެގުމުގެ ހުއްދަ ހޯދުމަށް އެދޭ ފޯމު ޕާރކް މެނޭޖްމަންޓް އޮފީހުން ލިބެން ހުންނާނެއެވެ. އަދި އެފޯމުގެ ފީސްސަރުޖީން ގައިޑްލައިންސް ކުރެވޭނެއެވެ.
2. ހުއްދައަށް އެދޭ ފޯމު ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު ޕާރކް މެނޭޖްމަންޓް އޮފީހަށް ހުށަހަޅަންވާނީ މަސައްކަތް ޝުރޫޢުކުރުމުގެ 5 (ފަހެއް) ދުވަސް ކުރިންނެވެ.
3. ހުއްދައަށް އެދޭ ފޯމު ފުރިހަމަކުރުމަށްފަހު ޕާރކް މެނޭޖްމަންޓް އޮފީހަށް ހުށަހެޅޭނީ ހަފްތާ މަސައްކަތު ދުވަހުގެ 8:00 އިން 14:00 އަށެވެ. މި ގަޑިތަކުގެ އިތުރުން މެއިލްކޮށްގެންވެސް ފޯމު ހުށަހެޅިދާނެއެވެ.
4. ހުށަހަޅާފައިވާ ފޯމުގައިވާ މައުލޫމާތު ޕާރކް މެނޭޖްމަންޓް އޮފީހުން ބަލައި ހުއްދަ ދޫކުރާނެއެވެ.
5. ދޮގު މައުލޫމާތު ހިމެނޭ ފޯމުތައް ބާތިލުކުރެވޭނެއެވެ.
6. ފޮޓޯ ނެގުމާ ވީޑިއޯ ނެގުމަށް ހުއްދަދެވޭ އެންމެ ދިގު މުއްދަތަކީ 5 (ފަހެއް) ގަޑިއިރެވެ.
7. މި ހުއްދައިގެ ދަށުން މިސަރަހައްދުގައި ކުރާ ހުރިހާ ރެކޯޑިންތައް ހުށަހަޅަންވާނީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޑޭޓާބޭހަށް އެއްކުރަންވާނެއެވެ.
8. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ވިޒިޓަރުގެ ބޭނުމަށް ފޮޓޯ އަދި ވީޑިއޯ ނަގާ ފަރާތްތަކުން އެފަދަ ތިމާވެށްޓަށް އެއްވެސް ނުރައްކާ އަސަރެއް ނުކުރާގޮތަށް ކަށަވަރުކުރަންވާނެއެވެ.
9. ވިޒިޓަރުގެ ބޭނުމަށް ފޮޓޯ އަދި ވީޑިއޯ ނެގުމުގެ ހުއްދަ ފައިސާއަށް ދެވޭ ޚިދުމަތެއް ނޫނެވެ.

އެޕެންޑިކްސް 15: ގަމު ބޭޒެފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގައި އާދަކާދައިގެ މަތީން ކުރަމުން އައި ބޭނުންތައް ކުރުމުގެ އުޞޫލު

1. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި އާންމު ބޯނުމަށް ވެއްޖެފައިވާ ހިލަފަށާއި، ކާރި އަދި ދަތުރު ރޫޅުމުގެ ހުއްދަ ދެވިފައިވާނެއެވެ.
2. ހުކުރު އަދި ހޮނިހިރު ދުވަހު އާންމު ބޯނުމަށް ވަން، ކާރި އަދި ދަތުރު ތިރީގައިވާ ގަޑިތަކުގައި ކުރެވިދާނެއެވެ:
   a. ހެނދުނު: 6:00 އިން 9:00 އަށް
   b. ހަވީރު: 16:00 އިން 18:00 އަށް
3. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ކުރުވާ ހުރިހާ ހަރަކާތްތަކެއް ކުރިއަށް ގެންދަންވާނީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ޤަވާއިދުތަކާއި އެއްގޮތަށެވެ.

އެކްޓިވިޓީ 16: ގަމު ބޭނުންގަނޭ ސަރަހައްދުގައި ދިރާސާ ކުރުމުގެ އުސޫލު

1. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތެރޭގައި ދިރާސާ ކުރެވޭނީ ދޫކުރާ ހުއްދައެއްގެ ދަށުންނެވެ. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުތަކުގައި ދިރާސާ ކުރުމަށް ހުއްދަ ދޫކުރާނީ އީ.ޕީ.އޭ އިންނެވެ. އަދި މި ހުއްދައަށް ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޕްލޭން މުވާފަގަތު ނުވަތަ ވެބްސައިޓުން ލިބޭ ގައިޑްލައިންތަކާއި އެއްގޮތަށެވެ.
2. އީ.ޕީ.އޭ އަށް ހުށަހެޅިފައިވާ ޕްރޮޕޯސަލްގެ މައުލޫމާތު ބެލުމަށްފަހު ހުއްދަ ދޫކުރާނެއެވެ.
3. ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ކުރާ ހުރިހާ ދިރާސާތަކެއްވެސް ކުރަންވާނީ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ފާއިދާތަކާ އެއްގޮތްވާ ގޮތުގެ މަތިންނެވެ.
4. ދިރާސާކުރާ ފަރާތްތަކުން ދިރާސާގެ ނަތީޖާތަކާއި ޝާއިޢުކުރާ ތަކެތި ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމާ ހިއްސާކުރުމަށް އެއްބަސްވާންވާނެއެވެ.
5. ވިޔަފާރީގެ ބޭނުމަށް ކުރާ ދިރާސާތަކަށް 3،000 (ތިން ހާސް) ރުފިޔާގެ ފީއެއް ޕީ.އޭ މެނޭޖްމަންޓް ޓީމަށް ދައްކަންވާނެއެވެ.

އެނެކްސް 17: ގަމު ބޮޑުފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވުމުން ދޭ އަދަބުތައް

ގަމު ބޮޑުފެންގަނޑު ސަރަހައްދުގެ ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކާއި އަދި ދޫކުރާ ހުއްދައިގެ ޝަރުތުތަކާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް ތިރީގައިވާ ބަޔާންކޮށްފައިވާ އަދަބުތައް ދެވޭނެއެވެ.

ގަވާއިދުތަކާ ޚިލާފުވުމުން ދޭ އަދަބުތައް	ނަންބަރު
ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓްގެ ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކާއި، ހުއްދައިގެ ޝަރުތުތަކާ ޚިލާފުވާ ފަރާތްތަކަށް ވަގުތުން އެސަރަހައްދުން ނެރުމުގެ އިޚްތިޔާރު މެނޭޖްމަންޓް ކޮމިޓީއަށް ލިބިގެންވެއެވެ.	1
ބޭނުންވާ ހުއްދަ ނެތި ޕީ.އޭ އަށް ވަންނަ ފަރާތްތަކަށް ފުރަތަމަ ފަހަރު 500 (ފަސްސަތޭކަ) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. ތަކުރާރުކޮށް ޚިލާފުވާ ފަހަރުތަކުގައި، ކޮންމެ ޖޫރިމަނާއަކަށް އިތުރު 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާ އިތުރުކުރެވޭނެއެވެ.	2
ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ މެނޭޖްމަންޓްގެ ގަވާއިދުތަކާއި، އުސޫލުތަކާއި، ހުއްދައިގެ ޝަރުތުތަކާ ޚިލާފުވުމުގެ ސަބަބުން ދޫކޮށްފައިވާ ހުއްދައެއް ބާތިލުކުރަންޖެހޭ ހާލަތްތަކުގައި، އެފަރާތަކުން ނުވަތަ ފަރާތެއް 8،000 (އަށްހާސް) ރުފިޔާއިން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	3
ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ އެއްވެސް އިންފްރާސްޓްރަކްޗަރަކަށް ނުވަތަ ތަނުގެ ފެންބޮޑަށް އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ދިނުމަކީ، ގެއްލުމުގެ މިންވަރަށް ބަލައި 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 50،000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	4
ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގެ ތޮށިގައި އުޅޭ އެއްވެސް ދިރޭތަކެއްޗަކަށް އަނިޔާކުރުން ނުވަތަ ގެއްލުން ދިނުމަކީ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 10،000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	5
ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުން އެއްވެސް ގަސްގަހާގެއްސެއް ނުވަތަ ދިރޭތަކެއްޗެއް ނަގައިފިނަމަ ނުވަތަ ގެންގޮސްފިނަމަ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 10،000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ. އެނެކްސް 11 ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ތަކެތި މިގޮތުން އިސްތިސްނާވާނެއެވެ.	6
ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދުގައި ނޭޓިވް ނޫން ނުވަތަ އިންވޭސިވް އެއްވެސް ދިރޭ އެއްޗެއް ތައާރަފްކޮށްފިނަމަ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 50،000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	7
ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ކުނިއަޅައިފިނަމަ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއާއި 50،000 (ފަންސާސްހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	8
މި އެނެކްސްގެ 1 އިން 8 އަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާ އެއްވެސް ގެއްލުމެއް ހުއްދަކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދަށް ދީފިނަމަ ނުވަތަ އެފަދަ އަމަލެއް ކޮށްފިނަމަ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ލައިބިލިޓީސް ގަވާއިދު (R-9/2011) ގެ ދަށުން އަދަބު ދެވޭނެއެވެ.	9
މި އެނެކްސްގެ 1 އިން 8 އަށް ނުވަތަ އެންވަޔަރަމަންޓަލް ލައިބިލިޓީސް ގަވާއިދު (R-9/2011) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ، ގެއްލުމެއް ނުވަތަ އަމަލެއް ކޮށްފިނަމަ 5،000 (ފަސްހާސް) ރުފިޔާއިން 10،000 (ދިހަހާސް) ރުފިޔާއާ ދެމެދުގެ އަދަދަކުން ޖޫރިމަނާ ކުރެވޭނެއެވެ.	10

އެޕެންޑިކްސް 18: ގަދު ތޮޅެ ފަރުގަނޑުގެ ހިމާޔަތްކުރެވިފައިވާ ސަރަހައްދު މެނޭޖުކުރުމުގެ 10 އަހަރުގެ ޕްލޭން

Activities	Responsible	Timeline (year)									
		1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Objective 1: By the end of 2025, an effective management plan will be implemented with a functioning management unit on-site.											
Activity 1.1 Approve a management plan and sustainable financing plan for the PA	EPA										
Activity 1.2 Delegate management authority to GIC	EPA										
Activity 1.3 Establish PA management Steering Committee	MoTE										
Activity 1.4 Develop infrastructure inside PA	GIC										
Activity 1.5 Establish management unit and hire staff	GIC										
Activity 1.6 Develop Standard Operating Procedures (SOP) for PA	PA management unit										
Activity 1.7 Conduct general capacity building trainings for staff	MoTE /GIC										
Activity 1.8 Conduct ranger training	MoTE										
Activity 1.9 Develop PA website and social media platforms	PA management unit										
Activity 1.10 Implement visitor activities management and monitoring	PA management unit										
Activity 1.11 Develop management	PA management unit										

effectiveness monitoring protocols											
Activity 1·12 Train staff on management effectiveness monitoring	MoTE										
Activity 1·13 Conduct periodic management effectiveness monitoring	PA management unit										
Activity 1·14 Review management plan	PA management steering committee										
Objective 2: By the end of 2028, the current levels of flora and fauna within the PA are maintained or improved·											
Activity 2·1 Develop monitoring parameters and protocols	PA management unit										
Activity 2·2 Procure equipment for ecological monitoring	GIC										
Activity 2·3 Conduct a training on ecological monitoring for relevant staff	MoTE										
Activity 2·4 Conduct a baseline ecological assessment of the PA	PA management unit										
Activity 2·5 Continue periodic ecological monitoring of the PA	PA management unit										
Activity 2·6 Disseminate information on health of the PA	PA management unit										
Objective 3: By the end of 2028, appreciation of the cultural, social and economic value of the PA by local community and visitors are increased·											
Activity 3·1 Develop a community engagement and awareness strategy	PA management unit										
Activity 3·2 Prepare and disseminate on	PA management unit										

the cultural and historical aspects of the PA and Gan island											
Activity 3.3 Prepare and disseminate information on social, cultural, ecological and economic benefits of PAs to local community and visitors	PA management unit										
Activity 3.4 Promote the PA to generate interest to visit the PA	PA management unit										

Management Plan Annex: Financial Plan

Laamu Gan Boda Fengan'du Protected Area Management Plan

29th July 2025

Proposed by

Ministry of Tourism and Environment

Prepared by

Water Solutions Pvt Ltd

1.

2. Contents

Executive Summary 70
Introduction 71
Description of Financial Plan 72
- Initial Investment 72
- Operating Costs 72
- Revenue Break-up 72
- Cash Flow 72
- Risk Management 73
- Monitoring and Evaluation 73

Annex A: Initial investment 74
Annex B: Operating costs 75
Annex C: Revenue break-up 76
Annex D: Cash flow 77

3. Executive Summary

L. Gan Boda Fengan'du Protected Area has been declared as a Protected Area (PA) on 23rd December 2021 under the Law no 4/93 (Environment Protection and Preservation Act4/93). The total area of 15.03 hectares was declared as a PA under the Category 7: Protected Area with Sustainable Use. The PA is mainly protected for its significant biodiversity and historical significance for the local community. In alignment with Clause 12 of the Regulation no 2018/R-78 (Protected Areas Regulation) (), this financial plan is a key component of the management plan, developed to support sustainable use and effective management of the PA.

The management framework proposes a co-management governance regime involving the Ministry of Tourism and Environment (MoTE), the Environmental Protection Agency (EPA), and the Laamu Gamu Council (LGC). The LGC will establish a PA Management Unit within the Council to implement the management plan.

Through careful allocation of financial resources and the establishment of a **comprehensive** governance framework, this plan aims to protect the ecological and social values of L. Gan Boda Fengan'du Area while providing long-term benefits to the local community and promoting sustainable use of this PA.

4. Introduction

In alignment with Clause 12 of the Regulation no 2018/R-78 (Protected Areas Regulation), this financial plan is a key component of the management plan, developed to ensure sustainable use and effective management of Laamu Gan Boda Fengan'du Area. Locally known as *Paree Fengan'du*, this area has been designated a Protected Area (PA) on 23rd December 2021 under the law no 4/93 (Environment Protection and Preservation Act). The total area of 15.03 hectares was declared as a PA under the Category 7: Protected Area with Sustainable Use following the government announcement no: (IUL)438-ENV/438/2021/371. The PA is mainly protected for its significant biodiversity and historical significance for the local community.

The vision of the Laamu Gan Boda Fengan'du Area is "To effectively manage Gan Boda Fengan'du Protected Area for maintaining a healthy ecosystem in a sustainable manner and maximizing its social, cultural and economic contribution to the local community for future generations". The financial plan supports this vision by providing necessary funding to achieve the following objectives.

- Objective 1: By end of 2025, an effective management plan will be implemented with a functioning management unit on-site.
- Objective 2: By 2028, the current levels of flora and fauna within the PA are maintained or improved.
- Objective 3: By the end of 2028, appreciation of the cultural, social and economic value of the PA by local community and visitors has increased.

This report presents financial plan to sustainably implement the proposed management plan for Laamu Gan Boda Fengan'du Area. The objective of this financial plan is to address the resources required to establish effective management, support infrastructure, and ensure ongoing conservation and sustainable use practices. Key areas of focus include funding for management unit establishment, infrastructure development, ecological monitoring and visitor management. Additionally, the plan is designed with the goal of developing revenue-generating services within the PA, thereby supporting ongoing operations and potentially yielding profits that can be reinvested into further conservation and management efforts. This report provides a detailed breakdown of the initial investment, operating costs, revenue break-up and cash flow for the PA.

5. Description of Financial Plan

Initial Investment

Investment in the development and maintenance of infrastructure, especially visitor centre is essential. There is a need to improve the accessibility and infrastructure within the mangrove area to accommodate visitors, including well-maintained paths and facilities. A small grant from ENDhERI has been awarded to Gamu Island Council to assist in the implementation of the PA management plan, which can potentially cover the initial investments. The initial cost sheet includes fixed assets (physical structures), vessels, vehicles, management office, and miscellaneous items. Preliminary expenses cover bank accounts, stationery, and compliances. Construction costs for the visitor/research center is estimated using the rate MVR 700. The rate also applies for both masonry and wooden structures as they both incur similar cost during construction. This rate can be used to come up with the costs for viewing platforms, parking areas, and waste collection. A comprehensive breakdown of the initial investment is provided in Annex A: Initial investment. The initial investment also includes the cost of bringing utility services to the visitor center, totaling 6.5 million MVR. This cost cannot be covered by the initial grant and other sources of funds will have to be considered by the Gan Island Council.

Operating Costs

To effectively achieve the objectives of this management plan, the financial plan identifies the essential resources, staffing, and assets required. Operating costs for the PA incorporate office cost, staff cost and activities cost. Office expenses includes internet, phone, electricity, water, conveyance, meeting costs, and office supplies, totaling around 58,200 MVR. Staff costs are estimated for 4 staff members; Environment Officer, 2 security staff and a ranger. The combined monthly staffing costs for these roles are estimated to be around 32,000 MVR, which includes salaries, benefits, and any associated allowances. Activity costs include staff training, educational initiatives to raise community and visitor awareness, and marketing efforts to promote sustainable tourism. The details of operating costs are outlined in Annex B: Operating costs

Revenue Break-up

The current product offerings at Laamu Gan Boda Fengan'du Area already provides a valuable experience by offering nature walks, picnic areas and photography. Visitors can participate in these activities to explore the mangrove area and learn more about the crucial function mangroves provide in environmental preservation. Potential products and services provided from the PA includes establishing recreational areas, vendor stands to offer refreshments and local handicrafts and provides a venue for scientific research as well.

Revenue streams for the next 10 years include entry fees, guided tours, bicycle hire, photography, research fees, merchandise as well as food and beverage. Revenue is expected to grow by 10% every two years. Merchandise, food and beverage are identified as major revenue sources, and the council is advised to focus on this. A comprehensive breakdown of revenue sources for this PA is presented in Annex C: Revenue break-up

Cash Flow

The cash flow sheet shows a consistently positive net cash flow throughout the year, assuming that the initial investment will be covered by a small grant provided to the island council. This positive cash flow indicates that, after covering operating expenses and management costs, the revenue streams of the PA, including visitor fees and services are sufficient to sustain ongoing operations. A detailed cash flow table for the PA is provided in Annex D: Cash flow.

Risk Management

This financial plan also incorporates a comprehensive risk management strategy to address potential financial and operational challenges that could impact the effective management of this PA. Key risks include fluctuations in funding sources, unexpected maintenance costs, environmental degradation, and changes in visitor numbers. To mitigate these risks, it is important to have multiple funding sources and regularly review financial performance to adapt to changing circumstances. Additionally, periodic ecological assessments and visitor impact studies will be conducted to address any environmental or operational concerns.

Monitoring and Evaluation

The financial plan should be monitored and evaluated along with the management plan. Refer to Section 12 of the Laamu Gan Boda Fengan'du Area Management Plan.

6. Annex A: Initial investment

Initial Investment		
		Total Cost
Fixed assets		
PA infrastructure		9,114,002.00
Visitor/research centre	1,225,000.00	
Treehouse	429,100.00	
Viewing platform	198,913.75	
Bicycle stand x1	114,675.00	
Waste collection point (Bins) x2	1,800.00	
Parking area	7,500.00	
Access gate	16,750.00	
Information board stand x5	25,000.00	
Life guard equipment x2	10,000.00	
Security camera x3	19,200.00	
Open shower (muslim shower) x1	10,032.00	
Seating x6	12,000.00	
Utilities (Water, Electricity, Sewerage	6,500,000.00	
Wooden Walkway	544,031.25	
Vessels and vehicles		-
Speedboat	-	
Dingy	-	
Motor cycle	-	
Pickup	-	
Buggy x2	154,200.00	
Bicycle x12	105,000.00	
canoe x2	11,600.00	
PA Management Office		185,000.00
Office setup/renovation	50,000.00	
Rent Deposit		
Furniture	55,000.00	
Eqipment (PC, printers, etc)	80,000.00	
Eqipment (Ecological survey)	-	
Miscellaneous Fixed Assets		5,000.00
Network connections	5,000.00	
Total Fixed Assests		9,304,002.00
Preliminary expenses		2,000.00
Bank accounts	-	
Statutory compliance	2,000.00	
Insurance	-	
Total initial investment	MVR	9,306,002.00

7. Annex B: Operating costs

Operating Cost												
No.	Description		Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct
1	Office Cost	-	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850
2	Staff Cost	-	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000
3	Activities Cost	-	1,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	14,000	4,000	4,000	4,000
	Total Operating Costs		37,850	40,850	40,850	40,850	40,850	40,850	50,850	40,850	40,850	40,850

Office Cost												
No.	Description	Rate	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct
1	Rent											
2	Communication (internet, phone, etc)	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650	1,650
3	Utilities (eleticity, water, etc)	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
4	Conveyance (local transport)	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
5	Meeting Cost (petty cash)	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500	500
6	Office Supplies (stationary, etc)	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
7	Compliance	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200	200
	Total Office Cost		4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850	4,850

Staff Cost												
No.	Description	Rate	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct
1	Environment Officer	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000	10,000
2	Ranger	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000	8,000
3	Security x2	7,000	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000	14,000
	Total annual salary		32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000	32,000

Activities Cost												
No.	Description	Rate	Jan	Feb	Mar	Apr	May	Jun	Jul	Aug	Sep	Oct
1	Training	10,000	10,000						10,000			
2	Education, Awareness and Outreach	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
3	Marketing	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000	2,000
	Total Activities Cost		14,000	4,000	4,000	4,000	4,000	4,000	14,000	4,000	4,000	4,000

8. Annex C: Revenue break-up

Revenue						
No.	Description	Cost (MVR)	Overhead (fixed and variable) (MVR)	Total (MVR)	Margin 25%	Price (MVR)
	Revenue					
1	Entry fee	-	-	-	-	-
2	Entry fee (Non-Mv)	100.00	-	100.00	-	100.00
3	Guided tours	200.00	-	200.00	-	200.00
4	Guided tours (Non-Mv)	771.00	-	771.00	-	771.00
5	Bicycle hire per day	50.00	-	50.00	-	50.00
6	Bicycle hire per day (Non-Mv)	100.00	-	100.00	-	100.00
7	Photography Permit (Non-Mv)	1,500.00	-	1,500.00	-	1,500.00
8	Photography Permit	500.00	-	500.00	-	500.00
9	Commercial Research License	3,000.00	-	3,000.00	-	3,000.00
10	Merchandise (Souveniers) monthly	125.00	60.00	65.00	-	65.00
11	Food and beverage monthly	150.00	-	150.00	-	150.00

Estimated revenue from aforementioned fees in MVR is shown below

Assumptions	Nos	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8
	1,500	-	-	-	-	-	-	-	-
	750	75,000.00	75,000.00	82,500.00	82,500.00	90,750.00	90,750.00	99,825.00	124,781.25
1 per week	52	10,400.00	10,400.00	11,440.00	11,440.00	12,584.00	12,584.00	13,842.40	12,584.00
1 per week	52	40,092.00	40,092.00	44,101.20	44,101.20	48,511.32	48,511.32	53,362.45	48,511.32
Every other visitor	750	37,500.00	37,500.00	41,250.00	41,250.00	45,375.00	45,375.00	49,912.50	45,375.00
1 in every 3 visitor	500	50,000.00	50,000.00	55,000.00	55,000.00	60,500.00	60,500.00	66,550.00	60,500.00
1 per week	52	78,000.00	78,000.00	85,800.00	85,800.00	94,380.00	94,380.00	103,818.00	94,380.00
1 per week	52	26,000.00	26,000.00	28,600.00	28,600.00	31,460.00	31,460.00	34,606.00	31,460.00
1 per quarter	4	12,000.00	12,000.00	13,200.00	13,200.00	14,520.00	14,520.00	15,972.00	14,520.00
Every other visitor	750	48,750.00	48,750.00	53,625.00	53,625.00	58,987.50	58,987.50	64,886.25	58,987.50
Every visitor	1,500	225,000.00	225,000.00	225,000.00	225,000.00	225,000.00	225,000.00	225,000.00	225,000.00
	5,962	602,742.00	602,742.00	640,516.20	640,516.20	682,067.82	682,067.82	727,774.60	716,099.07

9. Annex D: Cash flow

	Cash Flow							
Details	Year 1	Year 2	Year 3	Year 4	Year 5	Year 6	Year 7	Year 8
Income								
Revenue	602,742	602,742	640,516	640,516	682,068	682,068	727,775	716,099
Bal from Previous Quarte	-	105,542	186,224	278,577	343,522	421,240	468,741	530,220
Total Income	602,742	708,284	826,740	919,093	1,025,590	1,103,308	1,196,516	1,246,319
Expenses								
Initial Investment	-							
Office Cost	58,200	61,110	64,166	67,374	70,742	74,280	77,994	81,893
Staff Cost	384,000	403,200	423,360	444,528	466,754	490,092	514,597	540,327
Activity Cost	55,000	57,750	60,638	63,669	66,853	70,195	73,705	77,391
Total Expenses	497,200	522,060	548,163	575,571	604,350	634,567	666,296	699,610
Net Cash	105,542	186,224	278,577	343,522	421,240	468,741	530,220	546,709